

VOKIETIJOS LB VALDYBOS INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland e.V.

Nr.1/2 (460/461)

1991 liepos 16

K e l y j e į n e p r i k l a u s o m y b ę

Negyvenant Lietuvoje, sunku susidaryti tikrą dabartinės padėties vaizdą tėvynėje. Daug spaudos iš ten gauname; beveik kasdien susitinkame su įvairių profesijų iš Lietuvos atvykstančiais žmonėmis. Neretas ir svečias iš valdžios sluoksnių. Jų pasakojimai labai įvairūs, kartais prieštaringi, žiūrint kokiai grupei pašnekovas priklauso. O tų grupių daug. Visos skelbiasi siekiančios Lietuvai nepriklausomybės. Nuomonės išsiskiriančios tik dėl kelio į bendrą tikslą. Vieni remia tautos laisvai išrinktą Aukščiausiąją Tarybą ir jos sudarytą vyriausybę, kiti kritikuoja, o dar kiti smerkia.

Tai kiekvieno demokratinėje valstybėje gyvenančio piliečio teisė. Net ir tuo atveju, kai Lietuva yra tik kelyje į pilną nepriklausomybę ir viešingumas būtų itin pageidaujamas. Dabar kiekvieną kritiką nepriklausomybės priešai aiškina kaip daugumos gyventojų nepasitenkinimą valdžia. Ir daro išvadą - tokią valdžią reikia šalinti. Siunčia smogiamuosius dalinius, kurie užima ir naikina valstybės pastatus, terorizuoja žmones - juos suima, daužo ar net nužudo. Tokių išpuolių netrūksta.

Kritiškais momentais žmonės parodė nuostabų sąmoningumą, kokio galėtų pavydėti ir senų demokratinių tradicijų valstybės. Turime galvoje sausio 13 žudynes prie radijo ir televizijos bokšto Vilniuje. Ko skubėjo išgirdę pavojaus šauksmą ne tik vilniečiai, bet ir žmonės iš visos Lietuvos - iš Kauno, Kėdainių, Ukmergės ir kitur? Ginti radijo bei televizijos bokšto pastato ir jo įrengimų bei jame dirbančių tarnautojų? Ne tik jų. Svarbiausia - plikomis rankomis jie pasipriešino tankais, automatais ir neperšaukamomis liemenėmis ginkluotiems smogikams, gindami teisę matyti televizijoje savo rinktos valdžios atstovus, girdėti jų balsą, klausytis teisingos informacijos. 14 žuvusių, dešimtyš sužeistų.

Reiktų laukti, kad laisvai ir plačiai skleidžiamas žodis, atsižvelgiant į už jį sumokėtą kainą, bus rimtai svarstomas prieš atiduodant jį spausdinti. Deja, taip nėra. Dabar Lietuvoje išeinančiuose laikraščiuose, o ne retai ir viešose kalbose, daug nereikalingo tuščiažodžiavimo ir tulžies. Gal dėl to, kad per daug atsirado laikraščių, kurie neturi ko pasakyti, o tik nori uždirbti. Ir laikraštinkų, neturinčių rimtesnio pasiruošimo bei sugebėjimo, ir svarbiausia - jautresnės sąžinės. Užkabinėjami ir apšmeižinėjami žmonės be rimto pagrindo. Nebelieka švarių asmenybių, kuriomis galima būtų pasitikėti. Argi jų nėra? Ir dar kiek. Bet ir doriausias žmogus turi silpnybių. Bet kaip tik apie jas rašoma ir kalbama, nebelieka švarių žmonių. O sunkiausias mūsų tėvynei laikais jų visur labai reikia. Reikia jų valdžios viršūnėse, savivaldybėse, mokyklose, bažnyčiose ir visur kitur. Nereiktų jų naikinti, bet priešingai - ugdyti ir remti. Tai būtų pirmiausia spaudos ir kitų viešosios informacijos priemonių uždavinys. Doru laikomas žmogus tokiu stengiasi ir būti. Nereikia asmenybės kulto, bet nevalia ir niekinti, ypač be rimto pagrindo. Juk smagiai gyventi garbingoje visuomenėje, negu nusikaltėlių gaujoje. Vokiečių valstybės konstitucija laiduoja kiekvieno piliečio orumą. Ši nuostata neturėtų būti svetima ir Lietuvos spaudai.

VOKIETIJOS LB TARYBOS NARIŲ SUVAŽIAVIMAS

vyko 1991 kovo 9 Romuvos pilies konferencijų kambary. Iš 15 Tarybos narių suvažiavo 13. Dar dalyvavo kontrolieriai ir keletas kitų tautiečių.

Čia reiktų pastebėti, kad Taryba yra lyg ir Vokietijos lietuvių parlamentas, renkamam trejiems metams visų narių slaptu balsavimu. Tie tautiečiai, kurie nėra įstoje nariais į Vokietijos Lietuvių Bendruomenę, neturi teisės rinkti nei būti renkamais. Tarybos narių suvažiavimai vieši - juose gali dalyvauti visi Vokietijos LB nariai.

9 val. rytą suvažiavimą atidarė Tarybos prezidiumo pirmininkas inž. Jonas VALIŪNAS. Jis suvažiavimui ir pirmininkavo. Susikaupimo minute pagerbti per praeitus kadencijos metus mirę žymesnieji Vokietijos LB veikėjai: buv. Vasario 16 gimnazijos mokytojai skautininkas Antanas Veršelis ir dailininkas Alfonsas Krivickas, pulk.leit. Viktoras Sutkus, dr.inž. Mykolas Baublys, Viktoras Kurgonas ir Ieva Banevičienė-Stikloriūtė. Priimta 15 punktų darbotvarkė, išrinkta balsų skaičiavimo komisija, patvirtintas praėjusio suvažiavimo protokolas.

Vokietijos LB valdybos vienerių metų veiklą apžvelgė jos pirmininkas Arminas LIPŠYS. Vokietijoje gyvena apie 10.000 lietuvių, bet tik apie tūkstantis yra įstoje į LB. Ne visi ir jie veiklūs. Sąrašuose 28 LB apylinkės, bet tik pusė jų veiklios. Naujausia LB apylinkė įsisteigė prieš porą mėnesių Leipzige su 15 palyginti jaunų narių. Manoma, jog Rytų Vokietijoje įsikurs ir daugiau LB apylinkių.

Volksbanke atidaryta speciali "Pagalbos Lietuvai" sąskaita, į kurią jau įplaukė apie 35.000 DM. Lėšos naudojamos tik Lietuvos reikalams. Iki Šiol daugiausia aukštų Lietuvos valdžios pareigūnų kelionių išlaidoms Vokietijoje apmokėti. Įsteigtas Lietuvių informacijos biuras. To biuro išlaikymo išlaidos taip pat bus dengiamos iš Pagalbos Lietuvai sąskaitos.

Vokietijos LB valdyba glaudžiai bendradarbiauja su Lietuvių kultūros institutu ir jį remia. Jis be savo tiesioginio darbo, susitaręs su Lietuvos sveikatos apsaugos ministerija, vykdo ir Vaistų Lietuvai vąžų. Jau praėjusiais metais surinkta ir į Lietuvą iš Vokietijos išsiųsta vaistų už ketvirtį milijono DM. Dabar ši suma yra gerokai padidėjusi. Aukos vaistais ir pinigais vis plaukia.

Kai praėjusiais metais Maskva buvo paskelbusi Lietuvos blokadą, Vokietijos LB valdyba laiškais ir telegramomis ragino Bundestago bei vyriausybės narius reikalauti, kad sovietai blokadą atšauktų ir leistų lietuviams patiems savo krašte laisvai tvarkytis. Tam prašymui paremti surinkta dešimtys tūkstančių parašų, kurie nusiųsti kancleriui Kohl'ui. Kai sovietų smogikai š.m. sausio 13 Vilniuje barbariškai nužudė 14 nekaltų žmonių, tą pačią dieną Vokietijos lietuviai išėjo į gatves demonstruoti. Didesnės ar mažesnės demonstracijos buvo surengtos Munchene, Hamburge, Kölne, Mannheime, kur dalyvavo ir Vasario 16 gimnazija, ir kitur. Vėliau pabaltiečių kartu su vokiečiais demonstracija įvyko Bonnėje, kur kalbėjo ir Lietuvos užsienio reikalų ministras Saugargas.

Įvykiais Lietuvoje didelį susidomėjimą parodė vokiečių masinės informacijos priemonės. Pagrindinis informacijos šaltinis buvo Vasario 16 gimnazija bei Vokietijos LB valdyba. Kiekvieną dieną čia lankėsi laikraščių redakcijų, radijo ir televizijos darbuotojai. Romuvoje jie rado gyvą Lietuvą. Ne retai teko gimnazijos ir LB vadovams vokiečių laikraščių, radijo bei televizijos kvietimu vykti į Berlyną, Mainą, Kölną ir kitur. Jiems daug kartų teko kalbėti ir vokiečių partijų ruoštuose suvažiavimuose bei diskusijų rateliuose, kartais dalyvaujant net sovietų pareigūnams. Informacijos našta turėtų palengvinti kiekvienu momentu turintis iš Vilniaus atvykti Lietuvių informacijos biurui Vokietijoje vadovauti Aukščiausiosios Tarybos deputatas Antanas Račas. Vokietijos LB valdyba kasmet ruošia lietuvių vaikų vasaros stovyklą, Vasario 16 minėjimą, LB darbuotojų suvažiavimą. Tie renginiai numatyti ir toliau kasmet ruošti.

Pasigendama vokiečių-lietuvių kalbos žodyno. Anksčiau turėtas Viktoro Gailiaus žodynas jau išplatintas. Sutarta, kad platesnį vokiečių-lietuvių kalbos žodyną išleis Lietuvos knygų leidykla ir dalį jo atsiųs platinti Vokietijoje. Buvo laukiama, kad žodynas pasirodys šių metų pradžioje. Dabar sužinota, kad pusė žodyno t.y. I jo dalis jau išspausdinta, o II dalis nežinia kada pasirodys.

Iždininko Antano ŠIUGŽDINIO pranešimas buvo trumpas. Visi finansiniai dokumentai visiems Tarybos nariams išsiuntinėti kartu su kvietimu į suvažiavimą. Iždininkui beliko tik juos patikslinti bei paaiškinti.

Kontrolierius Jonas VITKUS perskaitė Kontrolės komisijos protokolą. Rasta, kad atskaitomybės knygos vedamos tvarkingai.

Trumpas buvo ir Garbės teismo pranešimas. Jo pirmininkas Justinas LUKOŠIUS painformavo, jog teismas jokių skundų negavo ir bylų nesprenė.

Vasario 16 gimnazijos darbą apžvelgė jos direktorius Andrius ŠMITAS. 1989/90 mokslo metais buvo 84 mokiniai. 1990/91 mokslo metai pradėti su 77 mokiniais. Dabar yra 75: 46 iš Vokietijos, 9 iš JAV, 6 iš Kanados, 4 iš Argentinos, po 3 iš Lietuvos ir iš Australijos, ir po vieną iš Brazilijos, Urugvajaus, Mali (Afrika) bei Anglijos. 31 berniukas ir 44 mergaitės. Juos moko 27 mokytojai. Šiais metais brandos egzaminus laikys 9 abiturientai, o ateinančiais metais bus tik 3.

Gyva saviveikla: veikia M.Šmitienės vadovaujama tautinių šokių grupė, Arvydas Paltinas lavina chorą bei orkestrą. Daug mokinių priklauso skautams, kiek mažiau ateitininkams. Sportas taip pat neapleistas.

Pr.metų mokyklos ir bendrabučio išlaidos viršijo du milijonus DM. Gimnazijos išlaidos kainavo apie 1.381.000 DM, o bendrabučio - 652.000 DM. Nemažas skaičius mokinių gauna stipendijas. Daugelis Vokietijoje politinės prieglaudos pasiprašiusių lietuvių norėtų siųsti vaikus į Vasario 16 gimnaziją, bet nesuranda kas sumokėtų už jų išlaidas. Mokslas nemokamas. Kaip Lietuvos, taip ir Vasario 16 gimnazijos ateitis neaiški. Keletą metų ji dar tikrai gyvuos. Nemažas skaičius mokinių nori atvykti iš Lietuvos. Pagrindinė kliūtis - pragyvenimo išlaidų apmokėjimas. Gimnazijos išlaidos didėja, o aukos mažėja. Išeiviai dabar daugiau aukoja pagalbą Lietuvai, o mažiau gimnazijai.

Į Vasario 16 gimnazijai remti fondą suplaukia visos tam reikalui skiriamos lėšos. Jo išdininkas Antanas ŠIUGŽDINIS pranešė, kad pr.metais fondas turėjo 188.590 DM pajamų. Iš 1990 atkelta 170.252 DM. Iš viso buvo 358.842 DM pajamų ir 316.360 DM išlaidų. Į 1991 atkelta 42.482 DM.

Sukruto Vokietijos lietuvių jaunimo sąjungos valdyba, vadovaujama stud.T.Bartusevičiaus. Kiti valdybos nariai - buvę arba šiemetiniai Vasario 16 gimnazijos abiturientai. Pirmininkas Tomas BARTUSEVIČIUS suvažiavimui galėjo pranešti apie aktyvų Vokietijos lietuvių jaunimo dalyvavimą demonstracijose pr.m. Strasburge prie Europos parlamento, Kėlnė, Bonnoje ir tas demonstracijas ruošiant. Annaberge surengtas politinis seminaras. Išleistas leidinys apie studijavimo galimybes Vak.Vokietijos aukštosiose mokyklose bei universitetuose. Uoliai ruošiamasi VII PLJ kongresui 1991-92 P.Amerikoje. Išrinkti 8 Vokietijos liet.jaunimo atstovai į šį kongresą. Jo ruošos komiteto kvietimu praeitą vasarą P.Amerikoje ilgesnį laiką lankėsi pirmininkas T.Bartusevičius ir vicepirm. Dalia Baliulytė. Jie talkino kongreso ruošos darbams.

VLJ valdyba suruošė nusisekusį N.Metų sutikimą Romuvos pilyje ir daug kitų darbų atlikti. Ruošiasi atgaivinti savo biuletinį KIBIRKŠTĮ. Telkia lėšas Vokietijos liet.jaunimo atstovų kelionėms į VII PLJ kongresą P.Amerikoje.

Po pranešimų vyko gyvos diskusijos. Po jų patvirtintas Vokietijos LB valdybos 1990 gruodžio 31 balansas 1.122.473,27 DM; 1990 pajamų bei išlaidos sąmatos įvykdymas 137.834,33 DM; ir 1991 sąmata 125.090,--DM. Valdyba atleista nuo atsakomybės.

Vokietijos LB valdyba sutiko dar vienerius metus eiti savo pareigas. Į ją perrinkti ir savo pareigose pasiliko: pirmininkas Arminas Lipšys, vicepirmininkas Vincas Bartusevičius, M.A., sekretorė mokyt.Elena Tesnau, išdininkas Antanas Šiugždinis, jun., ir narys direktorius Andrius Šmitas.

Į Kontrolės komisiją perrinkti kun.Edis Putrimas, Jonas Vitkus ir Eugenija Lucienė.

Garbės teismo pirmininku vėl išrinktas dipl.teisininkas Justinas Lukošius ir nariais - dr.Saulius Girnius bei Algis Vitkus.

Priimtas toks sveikinimas Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkui Vytautui Landsbergiui: "Vokietijos LB tarybos metinis narių suvažiavimas, įvykęs 1991 kovo 9 Romuvoje, sveikina Jus ir Lietuvos Aukščiausiąją Tarybą, sumaniai vadovaujančius Lietuvos valstybei sunkiausiu mūsų tautai metu. Lenkiame galvas prieš š.m.sausio 13 žuvusius už Lietuvos laisvę. Jie savo mirtimi įpareigoja mus visus tęsti jų šventą kovą.

Didžiojamės lietuvių tautos vieningumu, š.m.vasario 9 visam pasauliui parodžiusiu neatšaukiamą ryžtą žengti į laisvę ir nepriklausomybę. Linkime ištvermės ir sėkmės."

Suvažiavimas baigtas Lietuvos himnu.

----- xXx -----

G a u t a p a r d u o t i v e r t i n g a r a n k ų d a r b o m e d ų ž i a g a t a u t i n i a m s d r a b u ų i a m s . K a i n a - 5 0 0 D M . P i n i g a i s k i r i a m i P A G A L B O S L I E T U V A I F O N D U I . T e i r a u t i s V o k i e t i j o s L B v a l d y b o j e .

V A S A R I O 1 6

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo metinės šiemet buvo ne tokios smagios kaip kitais metais. Ant jų liūdesio šešėlių metė sausio 13 dienos Vilniuje sovietinių smogikų pralietas lietuvių kraujas. Tačiau iškilmingumo ir šiemet netrūko, nes buvo dviguba šventė - kartu paminėtas ir Vasario 16 gimnazijos keturiasdešimtmetis.

Vasario 16 iš pat ryto Romuvos pilies bokšte iškelta mūsų trispalvė. Minėjimas pradėtas popiet perpildytose Hüttenfeldo katalikų ir evangelikų bažnytelėse.

Katalikų šventyklėlė buvo išpuošta gėlėmis gausiau negu įprastais šventadieniais. Prie altoriaus stovėjo tautiniais drabužiais apsirengę mokiniai su Lietuvos vėliava. Šv. mišias aukojo Vokietijos liet. katal. sielovados direktorius prel. Antanas BUNGA su lietuviškai kalbančiu kun. Fischer iš Leipzig, italų kun. Audisio iš Mainzo, kun. K. Senkum iš Stuttgarto ir mūsų gimnazijos kapelionu kun. E. Putrimu. Giedojo solistė Nelė Paltinienė, vargonavo muzikas Arvydas Paltinas.

Savo pamokslė prel. Bunga pažymėjo, kad gyvename tragiškus, bet ne beviltiškus laikus. Kas pasitiki Dievo teisingumu, tam neviltis svetima. 1918 vasario 16 paskelbto Lietuvos nepriklausomybės atstatymo akto įgyvendimas pareikalavo nemažai aukų. 14 gyvybių jau pareikalavo 1990 kovo 11 Lietuvos valstybingumo atkūrimo aktas. Duok Dieve, kad jų pakaktų. O šiuo tarpu mums reikalingiausi trys dalykai: patriotinis entuziazmas, vieningumas ir svetimtaučių informavimas. Mūsų dabartis ir ateitis Dievo rankose.

Evangelikų bažnyčioje lietuviams pamaldas laikė kun. Fr. SKĖRYS. Jis ir pamokslą apie sunkų mūsų tautos kelią į laisvę pasakė.

Tada visi susirinko į Lietuvos ir Vokietijos vėliavomis, vyčiu bei gėlėmis išpuoštą Hüttenfeldo Bürgerhaus' o salę. Sugužėjo apie 500 lietuvių ir jų svečių. Beveik pusė salės sudarė Vokietijoje buvę tautiečiai iš Lietuvos.

Minėjimas pradėtas gimnazijos choro ir visų kartu sugiedotais Lietuvos ir Vokietijos himnais. Abu kapelionai - kun. E. Putrimas lietuviškai ir kun. Fr. Skėrys vokiškai - sukalbėjo maldą už sausio 13 Vilniuje sovietų smogikų nužudytus patriotus.

Vasario 16 gimnazijos direktorius Andrius ŠMITAS, pasveikinęs garbinguosius svečius ir visus dalyvius pastebėjo, jog 40-sios gimnazijos metinės buvo numatytos daug iškilmingiau paminėti. Paskutiniai įvykiai Lietuvoje neleidžia šiandien džiūgauti.

Savo kalboje direktorius glaustai apžvelgė gimnazijos istoriją, susipynusią su mūsų tautos ir išeivijos istorija. Pradžioje gimnazijos padėtis buvo apverktina. Ji pamažu gerėjo, pradėjus mokyklą remti vokiečių valdžiai. Vasario 16 gimnazija tapo Vakarų Europos lietuvių kultūros centru. Šalia gimnazijos čia dar veikia lietuvių kultūros institutas bei Vokietijos LB valdyba, kasmet ruošiančios įvairius renginius. Jei iš pradžios mokykla buvo skirta tik Vokietijos lietuviams, tai dabar joje mokosi daugelio kraštų lietuvių vaikai. Buvę jos mokiniai šiandien stovi ne tik Vokietijos, bet ir kai kurių kitų kraštų lietuvių organizacijų bei institucijų priešaky. (Čia tektų pridurti, kad ir pats kalbėtojas daug metų yra trynęs jo vadovaujamos mokyklos suolą). Keletas buvusių mokinių yra dirbę ir dabar dirba Vilniuje kritiškais Lietuvai valandomis. Gimnazijos ateitis nežinoma. Kokia ji bebūtų, vadovybė pasiruošusi jai statomus uždavinius išspręsti. Direktorius dėkojo vokiečių vyriausybei ir visiems kitiems už paramą.

Antras kalbėtojas buvo Hesseno socialinių reikalų ministras Karl TRAGESER. Jis perdavė savo krašto ministro pirmininko dr. Walterio Wallmanno ir jo vyriausybės sveikinimus, kuri solidarizuoja su lietuviams ir stengiasi kaskart paveikiau paremti gimnaziją. Gyrėsi, kad Hesseno kraštas nuo 1984 iki 1990 Romuvos pilies atstatymui, kitų pastatų statybai bei remontams yra paskyręs 2 milijonus ir 350 tūkstančių DM. Gimnazijos išlaikymui skirtos sumos per tą patį laikotarpį padidėjo apie 40%, t.y. nuo 170.000 DM iki 237.000 DM. Jis tikisi, kad ir naujoji (SPD) Hesseno krašto vyriausybė mokyklą taip pat rems.

Hesseno vyriausybės vardu ministras gyrė gimnaziją. Sovietų Sąjungoje ir Pabaltijo kraštuose pastebimų įvykių akivaizdoje ši institucija įgauna vis didesnę reikšmę. Praėjusią savaitę labai didelė dauguma (per 90%) Lietuvos žmonių pasisakė norį turėti laisvą ir demokratinę valstybę. Hesseno krašto vyriausybės vardu ministras Trageser kreipėsi į Sovietų Sąjungos prezidentą Gorbačiova, įsakmiai kviesdamas jį išgirsti teisėtą lietuvių reikalavimą ir nenumoti ranka į tautos atsiklausimo rezultatus.

Iškilo pavojus atkristi į nežmonišką stalininę tvarką. Su tokia raida mes negalime ir neturime sutikti. K m nistiniam tautų prievartavimo režimui turi būti pagaliau padarytas galas. Naujoje ir laisvoje Europoje tik tada gali viešpatuoti taika ir ramybė, kai visoms tautoms bus suteikta teisė laisvai apsispręsti. Ta prasme ministras Trageser drąsino lietuvius tęsti taikias nepriklausomybės atstatymo pastangas.

Buvusi Lietuvos ministrė pirmininkė, Aukščiausiosios Tarybos deputatė Kazimiera PRUNSKA

KIENĖ priminė, kad 1990 kovo 11 aktu Lietuva atstatė savo valstybingumą. Tai buvo įgyvendinimas prigimtinės Dievo tautoms duotos teisės, kurios niekas negali atimti. Š.m. pradžioje didelėmis aukomis buvo pasipriešinta sovietų smurtui ginklu pakeisti mūsų tautos išrinktą valdžią. Gailla, kad Vokietijos valdžia nedrįso aštriau pasmerkti Maskvos smurtą. Lietuviams reikia ne vien gražių žodžių, bet ir konkrečios paramos, ypač jų vyriausybės pripažinimo.

Kalbėtoja patvirtino, kad Vasario 16 gimnazija daug prisideda prie lietuviybės išlaikymo ir prie ryšių palaikymo su kraštu. Už tai dėkojo jos vadovams ir visiems darbuotojams.

Vokietijos Bundestago narys ir Krikščionių demokratų (CDU/CSU) frakcijos atstovas dr. Franz-Hermann KAPPES perdavė tų institucijų, o taip pat savo partijos bei frakcijos Hesseno Landtage atstovo dr. Greiff sveikinimus. Vokiečius stebino drąsi Lietuvos žmonių kova už laisvę ir nepriklausomybę. Jie, deja, negalėjo tos kovos stipriau paremti, nes vokiečių rankos dar nėra visiškai laisvos, nors Vokietija ir apsiungė. Dr. Kappes tikisi, kad kaip vokiečių apsiungimo, taip ir lietuvių nepriklausomybės viltys išsipildys.

Gražią ir drąsią kalbą pasakė Bergstrasse apskrities ir jos landrato dr. Dietricho Kassmann atstovė dr. Eva-Maria KRUEGER. Ji teigė, jog laisvė visados tvirtesnė už priespaudą. Išreiškė viltį, kad ir jos kraštas dar šiais metais aiškiau bei tvirčiau pasisakys už Lietuvos laisvę. Lietuviai ir jų gimnazija yra šios apskrities dalis. Kai vienai kūno daliai skauda, skausmą jaučia visas kūnas. Bergstrasse apskritis solidarizuojasi su lietuvių tauta. Tvirtai pasisakė už tai, kad Vokietija netrukus pripažintų Lietuvos vyriausybę. Linkėjo gimnazijai ir toliau žengti laisvės, tolerancijos ir susipratimo keliu.

Lampertheimo miesto burmistras Gisbert DIETRICH gyrė LB ir gimnazijos darbą, kuriuo jo miestas didžiuojasi ir stebi daromą pažangą. Per paskutinį dešimtmetį pilis pagrindinai atnaujinta ir dabar spindi visai apylinkei. Čia tektų pastebėti, kad Lampertheimo savivaldybė įrengė pilies bokšto apšvietimą ir savo elektra apšviečia kiekvieną naktį. Burmistras manė, jog sunki lietuvių kova už laisvą ir nepriklausomą valstybę bus vainikuota laimėjimu.

Daugiausia klausytojų simpatijų susilaukė vokiečių ir lietuvių kunigo iš Leipzigo, taip pat ir Vokietijos LB nario Hans-Friedrich FISCHER sveikinimas lietuvių ir vokiečių kalbomis. Kun. Fischer yra ir Vokietijos vyskupų konferencijos komisijos Iustitia et Pax narys, krikščionis demokratas. Kartu su socialdemokratais ir žaliaisiais prieš savaitę lankėsis Vilniuje, Rygoje ir Taline. Jis sakė, kad vokiečiai atsakingi už Lietuvos nelaisvę. Juk po Stalino su Hitleriu paktu yra ne tik Molotovo, bet ir Ribbentropo parašas. Europos parlamente Strasburge stovi trys tuščios kėdės Pabaltijo kraštams. Linkėjo, kad kuo greičiau jos būtų užsėtos. Kelyje į laisvę linkėjo lietuviams vienybės, dvasios stiprybės ir Dievo palaimos. Sveikinimą baigė šūkiu - Tegyvuoja laisva Lietuva.

Direktorius Andrius Šmitas Vasario 16 gimnazijos 40 metų jubiliejaus proga suminėjo jai nusipelnčius tautiečius. Dėkojo salėje esančiam Vincui Natkevičiui, 13 metų vadovavusiam šiai mokyklai. Daug nuopelnų turi a. a. tėvas Alfonsas Bernatonis, ilgametis Kuratorijos valdybos pirmininkas bei mokinių rėmėjas. Padėka priklauso ir be atlyginimo atsaikingas pareigas einantiems Kuratorijos valdybos pirmininkui dr. Jonui Norkaičiui bei ilgamečiui lėšų tvarkytojui išdininkui inž. Jonui K. Valiūnui. Dėkojo ir į minėjamą atsilankiusiai Veronikai Sutkinei, su seniais mirusiu vyru pulk. leit. V. Sutkum stambiomis sumomis rėmusiems mokyklą ir mokinius.

Direktorius pranešė, kad šios šventės proga gauta krūva sveikinimų raštu iš Lietuvos, Vokietijos ir kitur. Juos atsiuntė Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis, ministras pirmininkas G. Vagnorius, švietimo ministras Kiblys, Vokietijos federalinis vidaus reikalų ministras dr. Schäuble, aukštieji Vokietijos vyskupų konferencijos pareigūnai, pridėdami ir savo pirmininko vysk. dr. Karl Lehmann telegramos Lietuvos kardinolui Vincui Sladkevičiui nuorašą, Šv. Sosto pronuncijus Olandijai arkiv. Audris Bačkis, keli Bundestago nariai ir daug kitų aukštųjų vokiečių politikų ir valstybės bei savivaldybės pareigūnų. Daugiausia plojimų susilaukė Islandijos ambasadoriaus Hjalmar W. Hannelsson telegrama, kurio atstovaujama vyriausybė pirmoji pripažino Lietuvos vyriausybę.

Su dideliu domesiu buvo išklaudyta Vokietijos LB valdybos vicepirmininko Vinco BARTUSEVIČIAUS prakalba. Jis klausė, kodėl žmonės sausio 13 plikomis rankomis priešinosi tankams ir iki dantų ginkluotiems smogikams? Atsakymą per televiziją davė 30-metis dviejų vaikų tėvas: -Norime laisvės, gana vergauti.- Gi Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos rūmų gynėjai sakė: -Apsimoka kovoti, kad vaikai ir vaikaičiai geriau gyventų.- Vokietijos ir kitų kraštų lietuviai su užuojauta ir susirūpinimu sekėme tautiečių kovą už šventą teisę laisvai gyventi. Didžiuojamės tais, kurie savo kūnais pastojo svetimą

pajėgų tankams kelią. Jiems reikia dėkoti už tai, kad Lietuva šiandien dar gali laisvai kvėpuoti. Tai buvo didelis laimėjimas kelyje į nepriklausomybę. Sausio 13 naktis parodė, jog lietuviai yra atsikratę baimės.

Pirmoji Vakarų reakcija į kruvinus sovietų išpuolius Vilniuje buvo tokia, lyg tankai būtų tik gatvės eismą reguliuojančią iškaibą pervažiaavę. Vokietijos vyriausybė viešai išpėjo lietuvius nesivadovauti "viskas arba nieko" politika. Jos užsienio reikalų ministras Genscher netgi žinojo, kad Gorbačiovas nedavė įsakymo griebtis teroro veiksmų Lietuvoje, o kancleris Helmut Kohl vietoje didelių šuolių patarė mažus žingsnelius, nors Vokietijos apjungime tuo patarimu nesivadovavo. JAV-bių užsienio reikalų ministras Baker Kohl'io nuostata palaikė, o Italijos ministras pirmininkas Andreotti sakė suprantas tokį sovietų pasielgimą. Buvo aiškiai matyti, jog Vakarai atsikvėpė išgirdę Gorbačiovo pareiškimą, kad jis apie įvykius Pabaltijy nieko nežinojo.

Pirmoji moralinė ir materialinė parama atėjo iš Rytų bloko valstybių - Čekoslovakijos ir Lenkijos, paskui iš Skandinavijos kraštų ir kai kurių sovietinių respublikų. Moldova pirmoji pripažino mūsų vyriausybę. Maskvoje tūkstančiai išėjo į gatves protestuoti prieš smurtą Lietuvoje. Žymūnai ir intelektualai paskelbė teisingus atsisaukimus.

Kalbėtojas paneigė gandus, kad Lietuvoje persekiojami kitataučiai. Taip pat prieštaravo nuostatai, jog Pabaltijo kraštai per maži, kad galėtų ūkiškai išsiversti. Jie, ir būdami sovietų milžino prispausti, tvarkosi geriau, negu jų prispaudėjas. Sovietų Sąjunga yra priartėjusi prie bedugnės. Jei Pabaltijo kraštai nenori būti į ją įtraukti, turi pasistengti kuo greičiau nuo jos atsiriboti.

Sovietų smurto Pabaltijy akivaizdoje Vakarų politikai neparėmė pabaltiečių tiek, kiek galėjo paremti. Iš Vakarų demokratijų lauktina, kad daugiau vertintų savo dvasios pranašumą - savo krikščionišką kultūrą, kuria taip labai skiriasi nuo Sovietų, ir nesivadovautų vien medžiaginiaus išskaičiavimais.

V.Bartusevičius galop pripažino, kad pabaltiečiai yra susilaukę ir nemažos paramos iš Vakarų masinių informacijos priemonių, visuomenių bei atskirų politikų. Jiems už tai priklauso didelė padėka.

Lietuviškųjų institucijų vardu kalbėtojas kreipėsi į Vokietijos visuomenę su prašymu:

- a) Paremkite lietuvių tautą paskutiniame ir sprendžiamame tarpsnyje, nes laisvė dar neatgauta ir nepriklausomybė neužtikrinta;
- b) Tuo pat, dar šiandien reikalaukite, kad Vokietijos vyriausybė pripažintų Lietuvos vyriausybę. Kai kitos tai padarys, Vokietijos pripažinimas nebebus svarbus;
- c) Reikalaukite, kad Sovietų vadovybė gerbtų Pabaltijo tautų valią - atitrauktų savo kariuomenę ir kareivines ir kuo greičiau pradėtų derybas dėl tarpusavio santykių sureguliuavimo;
- d) Teikdami didžiadvasišką humanitarinę pagalbą Sovietų Sąjungai, neužmirškite Pabaltijo kraštų. Sovietų Sąjungai teikiama parama Pabaltijo nepasiekia.

Pabaigoje V.Bartusevičius kalbėjo apie Vasario 16 gimnaziją, kurią pats yra baigęs ir kurioje ilgus metus yra mokytojaves. Šiandien ji yra virtusi tarptautine daugiakultūrine mokykla. Joje mokosi jaunimas iš visų pasaulio žemynų. Ji išreiškia nepalaužiamą lietuvių ryžtą nepaskesti nutautimui pasmerktoje išėivijoje, bet išlikti ištikimais savo tautai, sukuriant instituciją, kurios pagalba galėtų kultūros palikimą perduoti palikuoniams. Šios pastangos susilaukė vokiečių paramos. Už tai esame dėkingi.

Po pertraukos Vasario 16 gimnazijos mokiniai, vadovaujami tautinių šokių grupės mokytojo Marytės ŠMITIENĖS ir muzikos mokytojo Arvydo PALTINO, atliko marga tautinių šokių, choro dainų bei orkestro koncertą. Mišrus choras padainavo tris liet.kompozitorių bei poetų dainas. Tautinių šokių grupė, pakaitomis su orkestru, sušoko penkis relesnius mūsų liaudies šokius. Jaunučių orkestras grojo R.Šumano bei V.A.Mocarto muziką, o bendras orkestras - V.A.Mocarto simfonijos in G I dalį ir andante iš simfonijos concertante. Orkestras palydėjo ir tautinius šokius. G.Žaidytė ir L.Motekaitis, akompanuojant V.Lemkei, čelo pagrojo St.Šimkaus - Kur bakūžė samanota.

Po programos, liūdint sausio 13 Vilniuje sovietų smogikų nužudytų lietuvių, bendrų šokių atsisakyta. To nepaisant, mažai kas išskubėjo namučių. Sustačius salėje stalus, dauguma dar keletą valandų vakarojo užkandžiaudami, girksnodami, šnekučiuodamiesi ir dainuodami. Valgyti ir gerti netrūko. Gimnazijos virtuvė buvo pagaminusi dubenis didžkukulių, įvairios mėsos ir salotų. Jaunimas aptarnavo kava ir pyragais. Vietos prekybininkas Antanas Šiugždinis buvo įrengęs įvairių gėrimų barą.

Renginį aprašė daugelis vokiečių laikraščių. Kai kurie net pirmame puslapyje išspausdino nuotraukas ir žymesnių sveikintojų kalbų ištraukas. Ilgos citatos paskelbtos iš V.Bartusevičiaus prakalbos.

V i e r n h e i m

Sekmadienį (vasario 17) kaimyninio miestelio Viernheimo vokiečiai didelėje į katedrą panašioje Šv. Apaštalo bažnyčioje suruošė pamaldas už taiką. Jos buvo skirtos sausio 13 aukoms Vilniuje paminėti bei pagerbti. Pravedė lietuviai. Šv. mišios pradėtos Pulkim ant kelių giesme ir baigtos - O Kristau, pasaulio Valdove. Tautiniais drabužiais apsirengusios mūsų gimnazijos mokinės nuo altoriaus per visą bažnyčią nunešė 13 žvakučių ir sustatė prie įėjimo esančio kryžiaus. Giedojo solistė Nelė Paltinienė, vargonavo muz. Arvydas Paltinas. Gedulingas šv. mišias su vietos klebonu kun. Ludwig Günther aukėjo tėv. dr. Konstantinas Gulbinas, OFM Cap., kun. Edis Putrimas ir kun. Jonas Dėdinas.

Pamokslą vokiečių kalba jam įprastu temparemtu pasakė t. dr. Gulbinas. Jis supažindino maldininkus su bolševikų Lietuvai atneštomis nelaimėmis, prasidėjusiomis kartu su sovietų okupacija 1940. Bažnyčia buvo pajungta ateistinei valstybei, išvartytas Šv. Sosto nuncijus, uždraustas religijos mokymas mokyklose. 1941 birželio 14 per 30.000 Lietuvos gyventojų išvežti į Sibirą vergų darbams ir mirčiai.

1944 grįžę į Lietuvą sovietai tęsė gyventojų trėmimus ir prievartavimus. Laisvus ūkininkus suvarė į kolchozus. Rusinimas buvo vykdomas per mokyklas, spaudą ir visais kitais būdais. Į vienintelę paliktą Kauno kunigų seminariją kasmet buvo priimami tik 3-5 klierikai, o mirdavo 10-20 kunigų.

Kad pamokslas nebūtų palaikytas politikavimu, pamokslininkas pastebėjo, jog kalbėjo apie Dievo suteiktas teises. Kiekvieno žmogaus pareiga yra jas ginti. Didžiulis krikščionių nusikaltimas tai abejingumas arba nepasipriešinimas piktam, kur jis besireikštų. Krikščionys turi klausyti Kristaus, o ne propagandos.

Pamaldoms baigiantis, dvi mokinės įteikė klebonui tautinų raštų juostą, kurią jis čia pat prie altoriaus užsidėjo kaip stulą. Tikintieji buvo pakviesti pasirašyti peticiją, kuria reikalaujama sovietinių dalinių atitraukimo iš Lietuvos ir kitų Pabaltijo kraštų, remiami Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybės siekimai. Pasirašė 100 žmonių.

Pažymėtina, kad to paties sekmadienio rytą Vasario 16 minėjimo Hüttenfelde paskaitininkas V. Bartusevičius buvo pakviestas skaityti pranešimą Viernheimo CDU diskusijų ratelyje. Viernheimer Tageblatt rytojaus dieną rašė, kad V. Bartusevičius labai kompetentingai informavo Lietuvos ir Sovietų Sąjungos klausimais.

H a m b u r g

Šiame uostamiesty minėjimas pradėtas kun. Br. KUCULIO laikytomis pamaldomis Šv. Teresės bažnyčioje. Pamokslavo vyr. mokyt. R. BALIULIS. Smūku grojo M. Švėgžda-v. Bekker. Salėje minėjimą atidarė VLB Hamburgo apylinkės pirmininkė Ter. LIPŠIENĖ. Sveikino latvių, estų bei ukrainiečių atstovai. Padėtį tėvynėje nušvietė Lietuvos susisiekimo ministras J. BIRŽIŠKIS. Mininėje programoje buvo skaitoma proza ir eilėraščiai, dainuojamos liaudies dainos. Liet. tautinius šokius šoko "Gintaro" taut. šokių grupė, vadovaujama E. BALIULIENĖS. Sugiedotas Lietuvos himnas. Veikė valgių ir gėrimų bufetas.

M e m m i n g e n

Vasario 16-oji čia pakiliai atšvęsta vasario 23 evang. parapijos salėje. Minėjimą pradėjo VLB Memmingeno apylinkės pirmininkė Herta SCHAELE, pasveikindama gausius dalyvius ir pareikšdama, jog lietuvių laisvės ir nepriklausomybės siekimas nepalaužiamas. Vyr. miesto burmistras dr. Holzinger išreiškė solidarumą su kovojančiais bei kenčiančiais lietuviais ir siūlė sustiprinti pasikeitimą kultūrininkais. Dekanas M. Walch tikėjosi, kad pabaltiečių stiprus veržimasis į laisvę turi būti atlygintas. Kun. Fr. Skėrys sakė, kad pakanka 50 metų priespaudos - Lietuva turi prisikelti ir sužydėti. Jis ir pamaldas evangelikams laikė. Penki Panevėžio dramos teatro aktoriai, vadovaujami režisieriaus Rimanto TERESO, žavėjo auditoriją laisvos Lietuvos vizija "Dangaus ir žemės sūnūs". Panevėžiečiai įteikė dovanas apyl. pirm. H. Schaele ir valdybos nariams P. Dreslerui bei V. Pampdikui ir pakvietė pasisvečiuoti Panevėžy. Memmingeniškiai kvietimą priėmė ir š. m. gegužės mėn. lankėsi Lietuvoje.

Rytojaus dieną (vasario 24) ta pati Panevėžio dramos teatro grupė dalyvavo Vasario 16 minėjime Münchenėje su ta pačia programa.

S t u t t g a r t

Švabijos lietuviai Vasario 16 mini visados vėliausiai. Ir šiemet ją šventė kovo 3 Bad Cannstatte, Kolpingo namuose. Susirinko apie šimtinė žmonių, tarp jų - nemažai iš Lietuvos. Pradėta kun. K. Senkaus ir kun. Fr. Skėrio laikytomis ekumeninėmis pamaldomis. Mi-

nėjime paskaitą apie Klaipėdą ir tą kraštą skaitė klaipėdietis dr.Gerhard WILLOWEIT. Sveikino estų, latvių, klaipėdiečių, Lietuvos vokiečių bei vietos vokiečių katal. parapijos atstovai ir prof.dr.Dahmen - Pabaltiečių vokiečių draugijos vardu. Perskaityti sveikinimai, gauti raštu. Meninėje programoje dainavo mokyt.A.Paltino vadovaujamas Vasario 16 gimnazijos mokinių būrelis, fortepijonu skambino dr.Rič.Kabelis. Archit.A. Lucas kvietė remti Lietuvą. Lietuvišką spaudą platino Nijolė Burkhard, o knygas apie Klaipėdos kraštą - paskaitininkas. Kun.K.Senkus kvietė atsigaivinti lietuviška dvasia kiekvieno mėnesio pirmąjį sekmadienį per liet.pamaldas ir po jų vykstančiuose pabendravimuose.

----- xXx -----

M Ū S Ų B E N D R U O M E N Ė J E

S t u t t g a r t

LB narių susirinkimas įvyko 1990 gruodžio 2. Po valdybos ataskaitinių pranešimų ir diskusijų į naują valdybą išrinkti ir vėliau taip pasiskirstė pareigomis: pirmininkė Nijolė Burghard, vicepirmininkas kun.Kazimieras Senkus, sekretorė Kristina Nikolajew ir išdininkas Vladas Orvidas. Po susirinkimo buvo kultūrinė programėlė. Prieš susirinkimą šv.mišias aukojo kun.Senkus, kurių metu skambėjo liet.giesmės,palydimos vargonų ir smuiko.

R o m u v a

Š.m. sausio 27 į visuotinį LB apylinkės narių susirinkimą pilies salėje atvyko 50 tautiečių. Pradėtas pirmininko kun.Ed.Putrimo sukalbėta malda. Jis apžvelgė LB metinę veiklą: surengtas Užgavėnių karnavalas-balius, pianistės Aldonos Dvarionaitės koncertas ir kit. Visi valdybos nariai ir kiti hüttenfeldiškiei padeda ruošti Romuvoje centrinis Vasario 16 gimnazijos renginius Romuvoje. Išdininkė Eug.Lucienė pranešė, kad kasoje yra per 1.000 DM. 808 DM surinkta solidarumo įnašų. Kontrolierė Luc.Riterienė patvirtino, kad atskaitomybė vedama tvarkingai. Į naują valdybą išrinkti ir čia pat taip pasiskirstė pareigomis: pirmininkas kun.Edis Putrimas, vicepirmininkas mokyt.Vilius Lemke, sekretorė mokyt.Marija Žiobrienė, išdininkė Eugenija Lucienė ir narė (kooptuota) Liucija Riterienė. Kontrolieriai - Petras Veršelis ir Beatričė Kosakienė. VII Pasaulio liet.jaunimo kongreso ruošos komiteto pirmininkė Ariana Rastauskaitė painformavo apie Pietų Amerikoje įvyksiantį kongresą 1991/92 ir kvietė į jį važiuoti. Tautiečiai iš Lietuvos papasakojo,kaž jie matė ir kaip pergyveno sausio 13 Vilniuje. Susirinkimas baigtas tautos himnu. Gabr.Žaidytė pagrojo čelo. Rimantas Mažuika iš Vilniaus parodė filmą apie sovietinių smogikų išpuolius š.m.pradžioje Vilniuje, ypač žudynes prie radijo ir televizijos bokšto sausio 13.

L e b e n s t e d t (Salzgitter 1)

Visuotinis LB apylinkės narių susirinkimas įvyko 1991 kovo 3. Kadangi valdybos išdininkas Martynas Kremsier išvyksta karinės prievolės atlikti, į jo vietą išrinkta Marija Dikšaitienė. Dabar VLB Lebenstedto apylinkės valdybą sudaro: pirmininkas Romualdas Gasiūnas, vicepirmininkė Milda Kremsier ir išdininkė Marija Dikšaitienė. Kontrolieriai - Horstas Kremsier ir Gerta Jasbutienė.

M ū n c h e n

1991 gegužės 12 įvyko visuotinis LB apylinkės narių susirinkimas. Veiklos apžvalga patiekė pirmininkas dipl.inž.R.Šneideris. Piniginę apyskaitą perskaitė išdininkė Kristina Pauliukevičiūtė (kasoje 1.679,83 DM). Į valdybą perrinkti - pirmininku Robertas Šneideris, sekretoriumi dr.Saulius Girnius, o Janė Sirusaitė-Motivan perėmė iš Kristinos Pauliukevičiūtės išdininkės pareigas. Kontrolierėmis tapo Eglė Juodvalkė ir Kristina Pauliukevičiūtė. Po susirinkimo paminėta Motinos diena ir pasivaišinta.

----- xXx -----

V A S A R I O 1 6 G I M N A Z I J O J

G e d u l o p a m a l d o s

Sausio 16 kaip niekadęs perpildytoje Hüttenfeldo katal.bažnytelėje šv.mišias už sausio 13 Vilniuje sovietų nužudytuosius aukojo trijų tautybių kapelionai kunigai:

lietuvis E. Putrimas, italas Audisio ir vokietis F. Winter. Dalyvavo visi mokiniai, mokytojai ir daug svečių iš artimesnių apylinkių. Prie altoriaus padėtas vainikas, apstatytas 14 žvakučių. Lietuvos, skautų bei ateitininkų vėliavos buvo perrištos juodais kaspinais. Prie kiekvienos stovėjo po 3 mokinius.

Pamokslą pasakė Europos Bendrijos kūrėjo R. Schuman draugas kun. Audisio. Sausio 13 Vilniuje nužudyti lietuviai buvo mūsų broliai ir seserys europiečiai, o jų žudikai nėra europiečiai, bet smirtingi barbarai. Europos Bendrija sukurta ant žmogaus teisių pamatų. Gorbačiovas yra kalbėjęs apie bendrus Europos namus. Į juos negali būti įsileisti barbariškai žmogaus teisių laužytojai.

Iš bažnyčios visi patraukė į Romuvą. Priekyje buvo nešamas kryžius, vainikas su žvakučėmis ir vėliavos. Vainikas padėtas prieš gimnaziją esančio liet. kryžiaus papėdėje ir apstatytas žvakučėmis. Šalia padėta mūsų trispalvė, apsupta spygliuotų vielų vainiku. Gedulo iškilmes filmavo ir dar tą pačią dieną parodė vokiečių televizija. Laikraštiniškai savo reportažus su nuotraukomis išspausdinio kitos dienos dienraščiuose.

LIETUVIŠKOS ROKO MUZIKOS KONCERTAS

Gegušės 13 vakare berniukų bendrabučio salėje koncertavo Lietuvoje Nr. 1 pažymėta roko muzikos grupė FOJE iš Vilniaus, vadovaujama Andriaus Momontovo, kuris yra grupės grojamų bei dainuojamų dalykėlių kompozitorius. Jis ir pats groja gitara bei dainuoja. Grupe sudaro 10 asmenų; gimnazijoje koncertavo 5. Prieš FOJE koncertą pasirodė vietiniai rokininkai - prieš porą metų šią mokyklą baigęs Virginijus Jocys, abiturientas Darius Česonis ir mokinys Rene Klimaitis.

Tarpininkaujant Mannheimo universitetui, FOJE iškvietė ir 4 koncertus vokiečiams pietų Vokietijoje bei koncertą Manneime surengė stud. Daiva Petereit iš Mannheimo.

A t e i t i n i n k ų š v e n t ė

Ir šiemet Vokietijos ateitininkai labai iškilmingai bei prasmingai šventė savo metinę šventą per Sekmines Memmingene. Buvo prel. Antano BUNGOS svečiai.

Gegužės 18 pavakariais iš Hüttenfeldo atvyko du pilni VW autobusiukai ir vienas lengvas automobilis mokinių ir pora vyresniųjų. Po vakarienės dr. Jonas NORKAITIS apžvelgė per 80 metų ateitininkijos nueitą kelią ir darė išvadą, kad ideologija nesikeitė. Pagrindiniai principai - katalikiškumas ir tautiškas - nebuvo metų kaitos paliesti. Į kitų trijų principų - visuomeniškumo, šeimyniškumo ir inteligentiškumo - praktišką įgyvendinimą šiandien kiek kitaip žiūrima. Ateitininkai atkuriami Lietuvoje. Jie neturėtų akylai kopijuoti praeitį. Kėlė klausimą, kuo išėvijios ateitininkai galėtų padėti savo idėjos draugams tėvynėje. Apie šį klausimą daugiausia ir sukosi po paskaitos vykusios svarstybos.

Pirmą Sekminių dieną (geg. 19) iškilmingas pamaldas Šv. Ulricho koplyčioje laikė Kaišiadorių vysk. Juozapas Matulaitis, MIC, vysk. Antanas Deksnys, Vilniaus arkikatedros klebonas prel. Kazimieras Vasiliauskas, prel. Paulius Jatulis, prel. Antanas Bunga, "Katalikų pasaulio" viceredaktorius kun. Virginijus Veilentas, Pivašiūnų klebonas kun. Vytautas Sudačičius, Elektrėnų klebonas kun. Jonas Sabaliauskas, kun. Edis Putrimas ir kun. Smilga iš JAV-bių. Trys ateitininkės stovėjo prie altoriaus su ateitininkų vėliava.

Pamokslą pasakė prel. K. VASILIAUSKAS. "Esame viena šeima. Mus jungia meilė Kristui ir Lietuvai", kreipėsi į maldininkus pamokslininkas. Žinąs, ką reiškia gyventi toli nuo tėvynės (daug metų buvo Sibire). Dėkojo, kad išėvijios jaunimas jos neužmiršo. Toliau kalbėjo apie šv. Dvasią, kuri uždega aukštais idealais. Lietuvai labai trūksta idealistų. Prašė ateitininkus savo idealais uždegti Lietuvos jaunimą.

Į ateitininkų gretas buvo priimtos ir iškilmingą išodį, bučiuodamos vėliavą davė: Luciana Gaidimaskaitė ir Laura Pundytė iš Argentinos, Dainora Kupčinskaitė bei Marija Strazdaitė iš JAV, Diana Miulerytė iš Lietuvos ir Kristina Sakutė iš Kanados. Išodį priėmė, at-kų moksleivių juosteles užrišo ir jautriu žodžiu pasveikino vysk. Deksnys. Darniai ir pakiliai skambėjo ateitininkų himnas.

Po pamaldų dvasininkai ir ateitininkai suėjo į Šv. Ulricho namų saloną. Čia prel. Vasiliauskas papasakojo prisiminimų apie Biržų ateitininkus, kurių globėjas buvo gimnazijos kapelionas dabar vyskupas A. Deksnys. Pasisakė prieš žmonių skirstymą į gerus ir blogus. At-kų idėjos tėvynėje plinta labai lėtai. Kiti kalbėtojai nušvietė Vakarų jaunimo nuotaikas.

Vokiečių seselės vienuolės savo namuose suruošė šaunius pietus. Popiet vyresnieji išsėjos arba padėjo prel. Bungai didžkukulius gaminti, o jaunimas iškylavo, lankydamas gražiausias Bavarijos pilis ir bažnyčias nuo Memmingeno iki Alpių.

Po vakarienės, dėkojant prel. Bungai už vaišingumą ir seselėms vienuolėms už pagalbą ruošiant vaišes, įteiktos dovanos. Ateitininkų globėja M. Šmitienė naujasias at-kes ap-

dovanojo knygomis. Jaunimas suruošė koncertėli. Roko stiliumi, prisitardamas gitara, dainavo Virginijus Jocys ir 9-ių mergaičių chorelis, deklamavo L.Gaidimauskaitė, čelo grojo Gabr.Žaidytė. Didžiulį šurmulį sukėlė žaidimas-varžybos. Visi paskirstyti į 4 grupes. Reikėjo atsakyti daug anketos klausimų ir paruošti vaidinimą.

Antrą Sekminių dieną (geg.20) paminėta vyskupo dr.ANTANO L.DEKSNIO 60 metų kunigystės ir 85 metų amžiaus jubiliejus. Šv.mišias Šv.Ulricho koplyčioje su jubiliatu aukojo visi vakar koncelebravę dvasininkai ir dar Augsburgio vysk.augziliaras Rudolf SCHMID bei kunigai - dr.Just.Vaišvila, J.Tautkevičius, A.Riškus ir K.Senkus. Pamokslą-laudatio pasakė vysk.R.SCHMID. Kalbėjo apie Kristaus skirtą kunigui misiją skelbti Jo mokslą. Nupasakojo jubiliato nueitą kelią. Paskirtas Europos lietuvių išeivių vyskupu, buvo ryšys tarp lietuvių ir vokiečių įgydamas jų simpatijas lietuviams ir Lietuvai. Pamaldoms baigiantis vysk.Deksnyš sakė, jog patenkintas pasirinkęs kunigo pašaukima. Visados ėjo ten, kur vyresnybė siuntė. Sugiedotas Te Deum laudamus ir Lietuvos himnas.

Prel.Bunga pakvietė visus į svečių kambarį atsigaiivinti taurele šampano, pagerbti jubiliatą ir pasišnekučiuoti. Čia kalbas pasakė prel.Bunga, vysk.Matulaitis, kun.Veilentas ("Katal.pasaulio" vardu), kun. Sabaliauskas, Kasp.Radzevičius (Memmingeno liet. katal. vardu). Daugumas kalbėtojų įteikė dovanėles.

Jubiliejinis pietus paruošė seselės vienuolės savo namuose. Jų chorelis padainavo sveikinimą ir dar porą dainelių. Prel.Bunga dėkojo vokiečių parapijos klebonui kun. Schlör ir seselių namų viršininkei už leidimą pasinaudoti patalpomis ir įteikė po gitarinį rožinį. Jubiliatą dar sveikino kun.Schlör ir rašytoja Irena Joerg ir įteikė dovanas. Popiet vysk.Deksnyš dėkojo visiems, ypač prel.Bungai, ruošusiems jo pagerbimą, ir Dievui už sveikatą, kad galėjo šio jubiliejaus sulaukti.

Popiet dvasininkai pasiliko rekolekcijų, o kiti svečiai išskubėjo į namučius. Hüttenfeldiečiai turėjo laimės - visi automobiliai be "kamsčių" pasiekė Romuvą.

VYSKUPO ANTANO DEKSNIO PAGERBIMAS ROMUVOJE

60 metų kunigystės ir 85 metų amžiaus jubiliejų proga surengtas gegužės 25 didžiojoje pilies salėje. Renginį pravedė Gabrielė ŽAIDYTĖ. Ji skaitė ir paskaitėlą apie Katalikų Bažnyčios pasisakymus socialiniu klausimu. K.Marksas užbėgo Bažnyčiai už akių, 1848 paskelbęs Komunistų partijos manifestą. Tik daug vėliau - 1891 - pasirodė popiežiaus Leono XIII enciklika Rerum novarum. Socialiniais klausimais savo enciklikomis pasisakė ir vėlesnieji popiežiai: 1931 Pius XI, 1961/63/65 Jonas XXIII, 1967 Paulius VI ir 1991 Jonas Paulius II - Centesimus annus - šimtui metų nuo Rerum novarum prasliskus. Lietuvoje socialinius klausimus kėlė arkiv.Jurgis Matulaitis, kun.Mykolas Krupavičius ir kt.

Liudas Motekaitis paskambino fortepijonu. Diana MIULERYTĖ smulkiau aptarė Jono Pauliaus II encikliką Centesimus annus, atkreipdama dėmesį į vartotojiškos visuomenės kritiką. Gabr.Žaidytė pagrojo čelo. Kun.Jonas DĖDINAS paaiškino savo parašytą ir surežisuotą 4-rių dalių simbolinę dramą, kurią suvaidino jo mokinės Pietų amerikietės: imperatorių Zigmantą - Ana Patricia Jušinskaitė iš Brazilijos, šv.Kazimiero tėvą karalių Kazimierą - Karina Platukytė iš Urugvajaus, lietuvaite - Laura Pundytė iš Argentinos, šv.Kazimierą - Luciana Gaidimauskaitė irgi iš Argentinos, elgetą ir kryžiaus balsą - Nora Mikoliūnaitė taip pat iš Argentinos. Pavaizduota pagoniškoji, krikščioniškoji, kunigaikščių bei bajorų ir amžinoji Lietuva. Vaidintojos pasirodė kaip puikios aktorės, neblogai apvaldančios lietuvių kalbą, nors praeitą rudenį atvyko jos nemokėdamos.

Vakarą užbaigė Vincas NATKEVIČIUS, M.A. Pagyrė mokines G.Žaidytę bei D.Miulerytę, mokamai aptarusias popiežių enciklikas, ir gabias vaidintojas. Nupasakojęs jubiliato nueitą kelią, paaiškino, kodėl jo nevadina ekscelencija - terminu, suteikiančiu oficialumą. Vėliau ir vysk.Deksnyš prisipažino, kad jam nelabai patinka tas ekscelencija, kartais kai kam išsprunkantis esencija (sutirštintas skystis).

Jubiliatą sveikino Vida Sabienė Romuvos liet.moterų klubo vardu, Marytė Šmitienė - Vysk.M.Valančiaus ateitininkų kuopos vardu ir Vilija Bijūnaitė - AUŠROS skautų tunto vardu. Dėkodamas vysk.Deksnyš sakė, kad jam ypač malonūs buvo ateitininkų bei skautų sveikinimai, į kurių gretas įsijungė dar būdamas gimnazistu. Ateitininkai davė jam ideologiją, o skautai praktiką - kasdien padaryti gerą darbėlį. Labai patiko vaidinimas, vertas parodyti ir už Romuvos sodybos ribų. Darniai ir pakiliai sugiedotas Ilgiausių metų

S u t v i r t i n i m o s a k r a m e n t a s

gegužės 26 buvo suteiktas 11-kai mokinių Hüttenfeldo Šv.Jėzaus Širdies bažnytėlėje:

Danitai Durickaitei iš Bostono, Renė Klimaičiui iš Berlyno, Monikai Kundrotaitėi iš Vilniaus, Dainorai Kupčinskaitei iš Bostono, Benignai Labanauskaitei iš Palangos, Editai Lorencaitei iš Kauno, Sandrai Makutėnaitei iš Vokietijos, Dianai Miulerytei iš Kauno, Kristinai Sakutei iš Toronto, Martynui Schröter iš Bavarijos ir Dianai Schuster iš Bavarijos.

Šv.mišias koncelebravo vysk.A.Deksnyš, prel.P.Jatulis, kun.dr.J.Vaišvila ir kun.Edis Putrimas. Pamoksle vysk.Deksnyš dėkojo kun.Putrimui už paruošimą mokinių Sutvirtinimo sakramentui ir paaikšino jo prasmę - liudyti Kristų darbais ir gyvenimu. Tai nėra lengva. Tačiau "Esate jauni. Jei gyvenstate liudydami Kristų, jūsų gyvenimas bus pilnas džiaugsmo ir malonės", - kalbėjo ganytojas.

Pietūs Vasario 16 gimnazijoje buvo iškilmingi. Jiems baigiantis, direktorius A.Šmitas sveikino gavusius Sutvirtinimo sakramentą ir dėkojo ji suteikusiam vysk.A.Deksniui.

KARALIAUČIAUS KLEBONAS - LIETUVIS

Labai iškilmingos Dievo Kūno pamaldos su procesija buvo birželio 2 (sekmadienį) Hüttenfelde. Po pamaldų vietos bažnytėlėje, labai gražiam orui esant, gausi procesija, Lampertheimo parapijos dūdų orkestrui grojant ir chorui giedant, ėjo prie Bürgerhaus'o, kur buvo įrengtas dailus altorėlis. Gatvių grindinys buvo išpuoštas ornamentais iš gėlių lapelių bei žalumynų. Baldakimą nešė tautiniai drabužiais apsirėdę Vasario 16 gimnazijos mokiniai. Pasimeldusi prie Bürgerhaus'o, procesija pasuko į Romuvos sodybą. Pasimeldę prie vainikais ir gėlėmis papuošto lietuviško kryžiaus, vokiečiai su orkestru ir choru grįžo prie bažnytėlės, kur klausėsi orkestro koncerto, o paskui visi pietavo. Lietuviai pasiliko Romuvoje. Šv.mišias pilies koplyčioje aukojo Karaliaučiaus (vadina mo Kaliningradu) miesto ir apskrities dekanas kun.Anupras GAURONSKAS, asistuojamas t.dr.Konstantino Gulbino, OFM Cap. Pamoksle jis papasakojo apie savo darbo bei gyvenimo sąlygas. Jis yra vienintelis katalikų kunigas ne tik Karaliaučiuje, bet ir visoje vadinamoje Kaliningrado srityje. Neturi ne tik bažnyčios, bet nei kur žmoniškai prisiglausti. Gyvena viešbuty. Pamaldas laiko bažnyčių griuvėsiuose, kapinėse, privačiuose namuose.

Karaliaučiaus tikinčiųjų komiteto pirmininkas yra Vytautas Vėgėlė, sekretorius Jonas Remeika. Komitetas pamaldoms išnuomojo sporto salę. Tilžėje jos laikomos priv.namuose, Gastello mieste - kapinėse, Šiline - šventoriuje. Tkinčiųjų komitetui ir dekanui rūpi ne tik tikėjimo, bet ir lietuvybės reikalai.

Sekmadieniais kun.Gauronskas laiko trejas pamaldas Karaliaučiuje: 10 val. lenkams, 11 val. lietuviams, o 12 val. visiems kitiems - vokiečiams, rusams, ukrainiečiams ir kit. Po trečiųjų pamaldų skuba į Tilžę irgi pamaldoms.

Katalikai prieš karą Karaliaučiuje turėjo 4 bažnyčias, kurių viena per karą paversta griuvėsiais, o 3 naudojamos profaniniams tikslams.

B a i s i o j o b i r ž e l i o 5 0 - m e t i s

Vasario 16 gimnazijoje paminėtas birželio 13. Minėjimą suruošė kun.Edis PUTRIMAS su 13b užsieniečių, daugiausia Pietų amerikiečių, klasės mokinėmis. Dalyvavo visi mokiniai, lietuviai mokytojai ir daug svečių. Pradėta vakare Romuvos pilies koplyčioje aukotomis šv.mišiomis. Pamoksle kun.Putrimas pasakojo, kaip ilgą laiką nerado patenkinamo atsakymo į klausimą, kodėl jis ir visa šeima, kalbantį lietuviškai, turi gyventi Kanadoje. Paaikškėjo tik vėliau, skaitant Lietuvos Katal.Bažnyčios Kroniką ir kitą spaudą.

Per pamaldas buvo giedamos religinės-patriotinės giesmės. Takas nuo koplyčios durų iki altoriaus buvo išmargintas geležinkelio bėgius vaizduojančiu piešiniu.

Po pamaldų visi nuėjo prie kūdos parke. 9 mokinės viena po kitos ėjo per tiltelį iš salelės, kiekviena nešina po plakatėlį su įrašytais šūkiais apie trėmimus ir deklamavo genocidą smerkiančias sentencijas. Sugiedotas tautos himnas.

A b i t u r i e n t a i

Brandos egzaminus šiemet laikė 9 abiturientai. Išlaikė 8.

R i t a BARTUSEVIČIŪTĖ, gim.1972.IV.12 Mannheime. Mokslą iki XI klasės ėjo Wittliche. 1988 įstojo į Vas.16 gimnazijos XI klasę. 1990 įstojo į Vokietijos liet.Bendruomenę. Gimnazijoje dainavo chore, lošė krepšinį, dalyvavo skautuose. Aktyvi Vokietijos liet.jaunimo sąjungos narė, išrinkta atstovė į VII Pas.liet.jaunimo kongresą Pietų Amerikoje. Žada ne kuriam laikui vykti į JAV-bes.

V i l i j a BIJŪNAITĖ, gim.1972.IV.1 Montrealy. Pradžios mokslą pradėjo gimtajame mieste ir baigė prancūzų mokykloje Toronte. Į Vas.16 gimnazijos Xb klasę įstojo 1987.

Čia vadovavo skautams ir ateitininkams, dąžnavo dainų būrely ir chore, šoko tautinius šokius, grojo orkestre. Jaunimo pamaldų kiekvieną penktadienį organizavimo pradininkė. Žada studijuoti teologiją Bonnoje.

D a r i u s ČESONIS, gim.1971.VII.7 Baltimorėje (JAV). 10 klasių baigė gimtajame mieste. Į Vas.16 gimnazijos XIb klasę įstojo 1987. Dainavo chore, šoko tautinius šokius, organizavo roko grupes ir grojo roko muziką, koncertavo Lietuvoje. Mėgsta sportą. Žada grįžti į JAV-bes studijuoti vokiečių bei rusų kalbas ir puoselėti muziką.

R a i m u n d a s LAURINAVIČIUS, gim.1970.I.22 Kaune. 7 klases baigė gimtajame mieste. 1984 su motina atvyko į Hamiltoną (Kanada), kur baigė VIII pradž.mokyklos klasę. IX ir X klases baigė katalikų gimnazijoje. Į Vas.16 gimnazijos XI klasę įstojo 1987. Buvo ateitininkas, šoko tautinius šokius, dainavo chore, grojo roko muziką. Redagavo pasaulio liet.jaunimo žurnaliuką DŪMAI. Ketina stoti į Lufthansos lakūnų mokyklą ir tapti pilotu.

A n k ė LEPA-SKALVĖ, gim.1972.II.2 Mannheime. Pradžios mokslą ėjo dabar gyvenam. mieste Grossniedesheime. V-VIII klases mokėsi Alberto Einsteino gimnazijoje Frankenthalyje. Į Vas.16 gimnazijos IX klasę įstojo 1986. Čia dainavo chore, grojo akordeonu orkestre, šoko tautinius šokius. Dalyvauja Vokietijos liet.jaunimo sąjungos veikloje; nuo 1989 rudens - jos valdybos išdininkė. Žada studijuoti ekonomiją (Volkswirtschaft) Mannheimo universitete.

E l e n a ŠULCAITĖ, gim.1970.IX.30 Lūneburge. Ten baigė 7 pradžios mokyklos klases. Į Vas.16 gimnazijos VIII klasę įstojo 1984. Dainavo chore ir dainų būrely. Ketina studijuoti pedagogiką Lūneburge.

I v e t a TESNAU, gim.1972.V.4 Šiauliuose. Pradžios mokslo 7 klases baigė Lūbecke/Holst. Į Vas.16 gimnazijos VIII klasę įstojo 1985. Čia šoko tautinius šokius, dainavo chore. Priklauso Vokietijos liet.jaunimo sąjungai. Abu tėvai mokytojauja Vas. 16 gimnazijoje, o brolis Robertas studijuoja mediciną Vilniuje. Žada studijuoti pedagogiką Heidelbergo universitete.

J o n a s VENCKUS, gim.1972.XII.12 Vilniuje. Pradžios mokslą ėjo Lietuvos sostinėje Sal.Neries vardo mokykloje. 1982 rudenį su tėvais išvyko į Kanadą ir ten tęsė pradž.mokslą. 1984 su motina atvyko į Vokietiją ir stojo į Vas.16 gimnazijos VII klasę. Čia dainavo chore, grojo orkestre, vaidino. Mėgsta jodinėti. Laimėjo bronzos ir sidabro jojimo ženklus. Žada stoti į Lufthansos lakūnų mokyklą ir tapti lakūnu. Motina Genė ir tėvės Leonidas Venckai yra Vas.16 gimnazijos mergaičių ir berniukų bendrabučių vedėjai.

Baigiamuosius brandos egzaminus žodžiu abiturientai baigė laikyti birželio 18 ir 19. Jų išleistuvės įvyko birželio 22 (per Jonines) didžiojoje pilies salėje. Direktorius Andrius ŠMITAS, glaustai apžvelgęs mokyklos nueitą kelią - mokėsi apie 1.500 jaunuolių, kurių 171 įsigijo vokiečių brandos atestata - ir aptaręs jos uždavinius, pranešė šiemetinių egzaminų rezultatus. Bendras visų abiturientų pažymių vidurkis - 2,4. Geriausią šios gimnazijos istorijoje pažymių vidurkį - 1,0 - pasiekė Vilija Bijūnaitė iš Toronto. Tai graži dovana mokyklai 40 metų jubiliejaus proga. Nedaug nuo jos atsiliko ir Ankė Lepaitė su 1,5 vidurkiu.

Alfabeto tvarka apibūdinęs kiekvieną abiturientą, direktorius įteikė jiems brandos atestatus. Prie savo linkėjimų jis prijungė ir šiuo metu Vokietijoje besilankančio Lietuvos Aukšč.Tarybos pirmininko V.Landsbergio bei deputato A.Račo ir Kuratorijos valdybos pirmininko dr.J.Norkaičio sveikinimus. Dėkojo mokytojams už abiturientų mokymą ir tėvams - už patikėjimą savo atžalų gimnazijai.

Kun.Fr.SKĖRYŠ sveikino Išeivijos lietuvių evangelikų liuteronų Bažnyčios vardu, pastebėdamas, kad tarp abiturientų yra ir viena evangelikė.

Mokyt.M.ŠMITIENĖ, Vysk.M.Valančiaus ateitininkų kuopos globėja, sveikino abiturientus, ypač šaunuolę V.Bijūnaitę, buvusią ateitininkų kuopos vadovę. Įteikė dovanėlę. Vincas BARTUSEVIČIUS, M.A., abiturientų tėvų vardu dėkojo direktoriui, klasės auklėtojui Peter Koch'ui, mokytojams, auklėtojams ir visam personalui už rūpinimąsi abiturientais.

Vilija BIJŪNAITĖ skaitė lietuviškai išpūdžius bei stipresnius išgyvenimus gimnazijoje ir bendrabutyje. Abiturientų vardu dėkojo mokyklos vadovybei ir mokytojams, ypač P.Koch'ui už nuoširdžią globą bei rūpestį.

Ankė LEPAITĖ skaitė vokiškai apie tai, kaip ji tėvų valia atsirado šioje mokykloje ir iš jos išsinešamus šiltus jausmus.

Nusifotografavę su tėvais bei mokytojais Romuvos parke prieš pilį, abiturientai išimaisė į Jonines švenčiančių tautiečių būrius.

J o n i n ė s

Popiet Romuvos kiemas prisipildė automobilių. Išalkę ir ištroškę tautiečiai (buvo šil-tas oras) apspito valgių, gėrimų ir kavos barus. Susiradę draugus ar senus pažįstamus, užkandžiavo ir šnekučiavo prie palapinės sustatytų stalų.

Apie 17 val. visi susirinko prie gimnazijos laiptų esančios aikštelės, kur prasidėjo lietuviško folkloro koncertas. Mokiniu choras, vadovaujamas muz.mokyt.Arvydo PALTINO, pakaitomis su šokėjais, padainavo ketvertą nostalgikų mūsų liaudies bei dabartinių kompozitorių dainų. Dainavo ir mergaičių trio. Mokyt.Marytės ŠMITIENĖS va-dovaujama tautinių šokių grupė, palydima orkestro, sušoko net 9 mūsų taut. šokius. Vėliau dalyviai patys pasirūpino programa.Vienoje klasėje buvo įrengta turtinga buv. Vas.16 gimnazijos mokinės brazilietės Zuzanos JUKNAITĖS paveikslų paroda, kuria daugelis domėjosi. Veikė loterija. Jaunieji akies taiklumą galėjo išbandyti šaudydami į taikinius garaže.

Vėly vakarą užkurtas laužas. Po vidurnakčio atsirado muzikantas, kuris grojo šokiams ir entuziastų traukiamoms sutartinėms. Kartais pakrapnojojantis lietutis suvarydavo vi-sus į palapines, bet jam praėjus, vėl linksmai pramogavo. Patiems patvariesiems tą naktį neteko sumerkti akių.

----- xXx -----

M o t i n o s d i e n a

H ü t t e n f e l d

Romuvos lietuvių moterų klubas kasmet suruošia labai šaunius Motinos dienos minėjimus, sutraukiančius daug svečių. Ir šiemet gegužės 4 susirinko per 150 žmonių. Pradėta ekumeninėmis pamaldomis Hüttenfeldo katal.bažnytelėje. Kun. Fr. SKĖRYŠ pamoksle kalbėjo apie lietuvišką šeimą. Jos narius riša meilė. Kur nėra meilės, nėra ir geros šeimos.

Šv.mišias aukojo kun.Edis PUTRIMAS. Buvo giedamos lietuvių evangelikų ir katalikų gies-mės. Solo giedojo VIENKIEMIO solistas.

Minėjimą perpildyto Romuvos pilies salėje pasveikinimo žodžiu atidarė Romuvos lietuvių moterų klubo pirmininkė Eugenija LUCIENĖ. Pranešusi programą, atkreipė dėmesį į labai gausią žymiosios audėjos P.DAMIJONAITIENĖS iš Vilniaus atvežtą tautinių juostų parodą ir Meilės VERŠELIENĖS pirmuosius tapybos bandymus. Kvietė išbandyti laimą turtingoje loterijoje bei pasinaudoti gerų užkandžių ir gėrimų bufetu. Pastebėjo, kad minėjime da-lyvauja trenerės, du kartus olimpinės čempionės Angelės RUPŠIENĖS vadovaujama Vilniaus sporto internato krepšinio komanda. Ji žais su amerikiečių bei vokiečių krepšininėmis Heidelberge ir Viernheime bei Lampentheime. Dabar žinoma, kad lietuvaitės visas rungty-nes laimėjo labai aukštu rezultatu, nesutikdamos rimtesnio pasipriešinimo.

Paskaitą skaitė Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos deputatas ir Lietuvių informacijos biuro Hüttenfelde vedėjas Antanas RAČAS. Jautriu poetišku žodžiu pasveikinęs motinas, kalbėjo apie motiną tėvynę, jos vargus ir laimėjimus. Dabar Lietuvos padėtis sunki. Pablogėjusia ūkine padėtimi pasinaudoja Lietuvos priešai iš lauko ir viduje. Dėkojo išeivijai už pa-ramą. Pirmos Lietuvos diplomatų kelionės užsienin buvo paruoštos išeivių. Vokietijos LB parama įsteigtas Lietuvių informacijos centras Hüttenfelde. Jam per trumpą laiką pasise-kė užmegzti ryšius su vokiečių spauda, radiju, televizija bei visuomene, suorganizuoti Lietuvos parlamentarų susitikimą su Vokietijos Bundestago nariais ir daug kitų naudingų darbų atlikti. Perdavė Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininko Vytauto Landsbergio sveikinimus minėjimui ir visoms Vokietijos lietuvių motinoms.

Laimutė LIPŠYTĖ padeklamavo eilėraštį apie motiną. P.Damijonaitienė papasakojo apie lietuvių tautodailės, ypač audinių, juostų reikšmę. Ir tremtyje, ir išeivijoje jos yra ryšys su tėvyne.

Programa baigta ansamblio VIENKIEMIO iš Lentvario trijų dalių (anot pranešėjo, linksmo-sios, linksmesnės ir linksmiausios) koncertu. 7 vyrai, vadovaujami Arūno Kybarto, pri-sitardami įvairiais liaudies muzikos instrumentais, solo, duetu, trio bei visi kartu padainavo apie 20, daugiausia paties vadovo komponuotų dainų apie motiną, tėvynės meilę bei grožį ir net lietuvišką kaubojišką - Gera joti.

Po koncerto ansamblio vedėjas dėkojo dr.Alinai Veigel ir Eug.Lucienei, sudariusioms są-lygas atvykti ansambliui į Vokietiją ir susipažinti su šiuo lietuvišku kampeliu. Pasta-rajai padovanojo iš medžio išdrožtą lietuvišką sodybą - vienkiemį, kaimiškos duonos ke-palą ir rankšluostį. Motinos dienos rengėjos taip pat neliko skolingos muzikantams.

Po programos visi puolėsi malšinti alkį bei troškulį, kad paskui galėtų smagiai pasi-šokti, grojant VIENKIEMIO kapelai.

S t u t t g a r t

Švabų sostinės ir jos apylinkių lietuviai Motinos dienos minėjimą sujungė su trijų dienų iškyla į Eberhardzell/Allgäu miestelį. Apsistojo St. Michael namuose, iš kurių iškylavo į Schussenriedą, Steinhauseną, Mersburgą ir kit. Pirmą vakarą (Gegužės 3) skambėjo kun. Senkaus vedamos giesmės. Moterys skaitė B. Brazdžionio eiles bei K. Džibrano.

Antrą dieną (gegužės 4) po ištisos dienos kelionės pasimelsta koplytėlėje ir vakarota dainuojant bei pasakojant įvairius nutikimus.

Sekmadienį (gegužės 5) per šv. mišias melstasi už motinas, giedant lietuviškas giesmes, palydimas vargonų ir smuiko. Po pamaldų suruoštas koncertas, kurio programą atliko smuikininkas, pianistas, dainininkai ir deklamuotjai.

Tada, po gražiai praleisto savaitgalio, atėjo laikas traukti namų link.

H a n n o v e r

Žemut. Saksonijos lietuviai motinas pagerbė gegužės 5. Dalyvavo apie 200 žmonių. Šv. mišias už lietuves motinas aukojo kun. Br. Kuculis iš Hamburgo.

Salėje prakalbą pasakė Hannoverio LB apylinkės vicepirmininkas J. Jakobas. Koncertavo Vilniaus konservatorijos folklorinis ansamblis LADUTO, vadovaujamas muziko Vyt. Juozapaičio. Po programos vyko vaišės, kurių metu mezgėsi ilgi ir nuoširdūs pokalbiai tarp vilniečių ir čionykščių lietuvių. Tarp pastarųjų buvo nemaža tautiečių iš Salzgitterio ir kitur.

L e b e n s t e d t (Salzgitter 1)

Motinos dienos minėjimas gegužės 11 pradėtas popiet šv. mišiomis Šv. Juozapo bažnyčioje. Pasisitpirinę kavute, gausūs tautiečiai bei jų draugai gėrėjosi lietuvių liaudies muzikinio ansamblio VIENKIEMIS iš Lentvario šauniu koncertu. Prašė ansamblių ir kitą kartą, kai tik bus Vokietijoje, nepravažiuoti pro Salzgitterį į jį neužsukus.

M ū n c h e n

Motinos diena čia paminėta gegužės 12 po visuotinio VLB Muncheno apylinkės narių susirinkimo. Paskaitėlą skaitė poetė Eglė Juodvalkė. Solo dainavo Gintaras Vyšniauskas. Poetų kūrybos raiškiai paskaitė aktorius Stasys Baltakis. Abu menininkai iš Lietuvos. Minėjimas baigtas vaišėmis.

----- xXx -----

K I T A K R O N I K A

B o c h o l t

Stasys ČIRPUS, nesuradęs savo gyvenamajame mieste paramos, savo veiklą nukreipė į Lietuvai ir lietuviams palankesnę Emmerichą. Ten jis 1990 birželio 11 buvo išrinktas tarpininku tarp vokiečių ir lietuvių į "Freundeskreis Städtepartnerschaft Emmerich - Šilutė e.V." valdybą, kuri tuo pat pasikvietė šilutiečius į svečius. Šilutės delegacija svečiavosi Emmeriche ištisą savaitę (1990.IX.10-16). Ji buvo labai nuoširdžiai sutikta ir gausiai apdovanota.

VOKIETIJOS LIETUVIAI JAUTRŪS LIETUVOS TRAGEDIJAI

1991 sausio 13 be perstojo skambėjo Vokietijos LB valdybos bei Vasario 16 gimnazijos biurų ir jų vadovų privatūs telefonai. Tautiečiai reikalavo eiti į gatves ir protestuoti prieš barbarišką sovietinių smogikų siautėjimą Vilniuje ir nekaltų žmonių žudymą. Lietuviai ir jų draugai dar tą pačią dieną surengė spontaniškas demonstracijas Vokietijos didmiesčiuose - Hamburge, Kólne, Munchene, Manneime. Visur dalyvavo po keletą šimtų žmonių. Tikslas - pasmerkti Sovietų Sąjungos vadovybę (Gorbačiova) už beginklių žmonių kraujo praliejimą ir reikalauti nutraukti agresiją prieš Lietuvą, o taip pat paraginti Vokietijos vyriausybę baigti bailišką laikyseną Maskvos atžvilgiu.

Romuvos kieme prie vėliavų stiebų susirinkusiems mokiniams kapelionas kun. E. Putrimas paaiškino, kodėl šiandien (sausio 13) lietuviška trispalvė keliama tik iki pusės stiebo. Sugiedotas tautos himnas. Iki pusės stiebo pakelta Lietuvos vėliava suplevė savo ir pilies bokšte.

Tą sekmadienį Hüttenfeldo vokiečiai katalikai meldėsi už Lietuvą. Ta pačia intencija šv. mišias aukojo ir lietuviai per mokinių pamaldas.

14 val. didžiojoje Mannheimo miesto aikštėje Parade-Platz susirinko apie 300 žmonių, daugiausia lietuvių, pasipuošusių lietuviškais ženklukais, nešini vėliavomis ir plakatais. Jie vokiečių kalba skelbė - Nobelio taikos premija žudikui Gorbačovui ir pan. Vienas plakatas anglų kalba kandžiai siūlė Amerikai nesirūpinti Pabaltiju - ten, esą, klausimai sprendžiami taikingai. Kitame plakate pavaizduota kraujuojanti Lietuva. Daugelis mergaičių bei moterų buvo pasipuošusios tautiniais drabužiais. Atskubėjo ir latviai su savo vėliava.

Vasario 16 gimnazijos direktorius A.ŠMITAS per garsintuvą paaiškino, kodėl demonstruojama. Smerkė vokiečių vyriausybę už abejingumą Maskvos agresijai Pabaltijy.

Latvių atstovas bei Daugavos Vanagi organizacijos pirmininkas Valdemars LINDE reiškė solidarumą su lietuviais. Jo žodžiais - Jei kris Lietuva, neišsilaikys ir latviai su estais.

Italų kun. AUDISIO sakė, jog kiekvienas doras europietis smerkia praeitos nakties žudynes Vilniuje. Dr. Thomas VEIGEL kalbėjo Tarptautinės žmogaus teisių draugijos vardu. Jis reikalavo griežčiausiai pasmerkti žmogaus teisių trypimą Lietuvoje.

Kunigai Audisio ir Putrimas sukalbėjo maldas. Minia sugiedojo Marija, Marija ir Lietuvos himną.

Demonstraciją filmavo ir su Vokietijos LB pirmininku A. Lipšiu bei su Vasario 16 gimnazijos direktoriumi kalbėjosi vokiečių televizijos, radijo ir laikraščių reporteriai. Demonstracijos vaizdai buvo dar tą patį vakarą parodyti televizijoje, o straipsniai su demonstracijos nuotraukomis išspausdinti rytdienos laikraščiuose (žr. 1991 sausio 14 MANNHEIMER MORGEN Nr.11 ir kit.).

LIETUVOS OPEROS IR BALETO TEATRAS ROMUVOJE

Heilbrono operos pakviestas teatras 1991 sausį-vasarį su dideliu pasisekimu gastroliavo su Giuseppe Verdi opera DON CARLOS Heilbrone. Atvyko du dirigentai, 22 solistai-ės, 59 asmenų choras, 60 muzikantų orkestras ir techniškai personalas, iš viso 162 asmenys. Atsivežė ir Truikio dekoracijas. Heilbrone suvaidino 12 spektaklių. Į kai kuriuos jų iš Romuvos buvo nuvykę Vasario 16 gimnazijos mokinių bei mokytojų grupės.

Vasario 2 Romuvoje koncertavo solistai Vytautas Bakula, Danguolė Juodikaitytė, Irena Milkevičiūtė ir armėnas Gehamas Grigorianas. Dainavo lietuvių kompozitorių bei liaudies dainas ir operų arijas, palydimi pianistės bei korepetitorės Liudmilos Kopyrinos. G. Grigorianas padainavo ir vieną neapolietišką bei armėnų liaudies dainą. Koncertavo ir obojistas Vidas Lubauskas bei valtornistas Rimas Šimkūnas. Meno vadovas - kompozitorius Juozas Širvinskas, režisūros valdybos vedėja - Irena Minderienė.

Po trumpos viešnagės visi menininkai išskubėjo "namo" - į Heilbroną.

NAUJA VOKIETIJOS LB APYLINKĖ

Š. m. vasario 2 Erfurte įsisteigė Tūringijos LB apylinkė. Įstojo 9 nariai. Vadovybę sudaro: pirmininkas Rimantas Dapšauskas (Heinrich-Rau-Str.2, 0-5087 Erfurt), sekretorė Irena Höhne ir kontrolierė Alė Fischer.

Pasipiktinę Sovietų armijos kruvinais veiksmais Lietuvoje ir Latvijoje, nariai pranešė Gorbačovui, kad atsisako Sovietų pilietybės.

Dr. ALINOS ir Dr. TOMO VEIGELIŲ PADĖKA ISLANDIJAI

Dr. Alina Plechavičiūtė ir sūnus dr. Thomas Veigel'iai iš Freudenstadto/Schwarzwald višų lietuvių vardu išspausdino viso puslapio apmokamą padėką Islandijai už Lietuvos nepriklausomybės pripažinimą. Padėka išspausdinta didžiausiame Islandijos laikrašty MOR-GUNBLADID š. m. kovo 10 (sekmadienio) laidoje.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATSTATYMO METINĖS ROMUVOJE

Vasario 16 gimnazijos mokiniai kiekvieną sekmadienį Romuvos kieme pakelia Lietuvos trispalvę, giedodami tautos himną, o pilies bokšte vėliava iškeliami tik ypatingomis progomis. Kovo 11 (pirmadienį), minint Lietuvos valstybingumo atstatymo vienerių metų sukaktį, dalyvaujant uniformuotiems skautams ir visiems mokiniams bei mokytojams, giedant Lietuvos himną, iškilmingai iškeltos Lietuvos trispalvės Romuvos kieme ir pilies bokšte. Direktorius Andrius Šmitas paaiškino, kuria proga šios iškilmės ir paprašė visus eiti į pamokas.

LIETUVOS AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS DELEGACIJA VOKIETIJOJE

Balandžio 17 į Frankfurto a.M. aerouostą atskrido LAT delegacija, vadovaujama LAT pirmininko pavaduotojo prof. Broniaus KUZMICKO: užsienio reikalų komisijos pirminin-

kas Emanuelis Zingeris, Ekonomijos komisijos pirmininkas prof. Kazimieras Antanavičius, Krašto apsaugos komisijos pirmininko pavaduotojas ir Demokratų partijos pirmininkas Saulius Pečeliūnas. Prie jų prisidėjo delegacijos išskvietimą organizavęs Lietuvos informacijos biuro vedėjas deputatas Antanas Račas. Delegaciją lydėjo vertėjas doc. dr. Jonas Kilius ir korespondentas Linas Balsys. Ji atvyko didelio lietuvių draugo Bundestago nario prof. dr. von Stetten kvietimu, kuris ją pasitiko ir visas tris dienas lydėjo bei globojo, o balandžio 19 pasikvietė į savo pilį Stettene iškilmingos vakarienės. Po vakarienės delegacija atvyko į Romuvą ir pilies konferencijų kambarį susitiko su Vokietijos LB bei Vasario 16 gimnazijos vadovais ir kitais vietos tautiečiais.

Romuvoje svečius pasveikino direktorius A. Šmitas. A. Račas delegacijos ir LAT pirmininko V. Landsbergio vardu dėkojo Vokietijos LB valdybai ir gimnazijai, sudariusioms sąlygas įsteigti Lietuvių informacijos biurą ir jam dirbti.

Prof. Br. Kuzmickas painformavo, kad delegacija jau atvykimo dieną (bal. 17) dalyvavo Kėlnų vyr. burmistro priėmimo Vokietijos Bundestagui ir po to sekusiame koncerte, o vėliau ir Nordrhein-Westfalijos ministro pirmininko priėmimo irgi Bundestagui.

Balandžio 18 rytą delegacija pasveikinta Bundestago plenumo posėdy Bonnoje. Tą pačią dieną buvo priimta Bundestago užsienio reikalų komisijos pirmininko dr. H. Stercken. Balandžio 18 ir 19 pietavo vokiečių parlamentarų valgykloje ir ten, o vėliau ir jų biuruose, susitiko su vadovaujančiais krikščionių demokratų (CDU/CSU) bei socialdemokratų (SPD) frakcijų atstovais.

Balandžio 19 delegacija priimta Bundestago pirmininkės dr. Ritos Süssmuth. Po to įvyko spaudos konferencija.

Per pasimatymus bei pokalbius Lietuvos parlamentarai dėstė savo pažiūras ir pageidavimus. Vokiečiai neabejojo, kad Lietuvos nepriklausomybė bus atstatyta, bet patarinėjo neskubėti. Pažadėjo Bundestage suorganizuoti Pabaltijo rėmėjų ratelį ir įsteigti Lietuvos informacijos centrą Bonnoje.

Po pranešimo užsimezgė gyvi pokalbiai, užtrukę iki vidurnakčio. Į klausimus atsakinėjo prof. Kuzmickas. Į diskusijas buvo įtraukti ir kiti deputatai.

ROMUVOS LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBAS

savo nares į visuotinį susirinkimą sukvietė gegužės 25. Atvyko ir keletas svečių. Atidarė, pirmininkavo ir veiklą apžvelgė pirmininkė Eug. Lucienė. Šiuo metu klubas vykdo drabužių telkimo vaju ir siunčia į Lietuvą. Gauta daug jaudinančių padėkos laiškų, su kuriais galėjo visi susipažinti. Paremta pora iš Lietuvos atvykusių jaunuolių.

Apie finansus painformavo išdininkė. Kad atskaitomybė vedama tvarkingai, paliudijo kontrolierė. Išrinkta (dalinai perrinkta) valdyba: pirmininkė Eugenija Lucienė, sekretorė Vida Sabienė ir išdininkė Ona Šiugždinienė. Kontrolierės - Laima Veršelienė ir Valė Endrikaitienė.

M e t i n i s L A B D A R O S s u s i r i n k i m a s

įvyko 1991 gegužės 4 Vasario 16 gimnazijoje. Atidarė, pirmininkavo ir pranešimą apie 1990 veiklą pateikė pirmininkas Arminas Lipšys. Aukų per pr. metus gauta per 3.000 DM mažiau negu 1989. Išėvių kišenes patuština giminės bei artimieji iš Lietuvos ir įvairūs vajai. Paremiami vaikų namai Lietuvoje indais bei drabužiais. Suminėjo stambiausius aukotojus (Erich Schulz iš Lüneburgo, prof. G. Bauer iš Bielefeldo ir kit.).

Išdininkas Jonas Vitkus informavo apie finansus. 1990 turėta pajamų 6.814,79 DM. Per tą laiką išdalyta šalpos 10.100 DM. 1990.XII.31 draugija turėjo 43.340,53 DM. Lėšos buvo ir bus naudojamos daugiausiai mokslus einančiam jaunimui remti. Dėkojo Kaziui Bendoraičiui už kruopštų buhalterijos vedimą.

Kontrolierius J. Lukošius perskaitė jo ir A. Šmito 1991 balandžio 17 vykdytos kontrolės protokolą. Rasta, kad atskaitomybė vedama be priekaištų. Siūlė atleisti valdybą nuo atsakomybės, kas ir nutarta.

F r a n k f u r t o a e r o u o s t e

praskrendančio į JAV-bes Lietuvos AT pirmininko prof. V. Landsbergio su palyda sutikti atvyko Bundestago narys prof. dr. Wolfgang von Stetten, LAT narys ir Lietuvių informacijos biuro Hüttenfelde vedėjas A. Račas, Vasario 16 gimnazijos direktorius A. Šmitas, Vokietijos LB valdybos pirmininkas A. Lipšys bei išdininkas A. Šiugždinis ir Vokietijos Nord-West radijo redaktorius Bock.

LAT pirmininką lydėjo jo patarėjai Ramūnas Bogdanas bei Šarūnas Adomavičius, Užsienio

reikalų ministro pavaduotojas Voldemaras Katkus ir asmens saugas. Aerouoste svečiai iš Lietuvos ir Vokietijos buvo pakviesti į aukštiems svečiams skirtas patalpas. Ten jie turėjo porą valandų pasišnekučiuoti ir pavalgyti. Prof.V.Landsbergis tarp kitko papasakojo, kad išskrisdamas iš Šeremietjevo aerouosto Maskvoje netikėtai sutiko buv. Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministrą Ševarnadžę, irgi skrendantį į JAV-bes. Tai buvo pirma asmeninė pažintis su šiuo žymiu žmogumi.

V i l n i a u s t e a t r a s LĖLĖ

gastroliavo Vokietijoje 1991 nuo birželio 1 iki liepos 2. Rodė du spektaklius - SPRIKTĄ (autorius - teatro įkūrėjas ir meno vadovas Vitalijus Mazūras, pagal lietuvišką pasaką) ir CIRKĄ (autoriai Mazūras ir Jonynas). Vaidino Rottenburge, Stuttgarte, Hüttenfelde, Erfurte. Hüttenfelde rodė du spektaklius birželio 19 ir 20. Grupę sudarė direktorius kompozitorius Faustas Latėnas, meno vadovas V.Mazūras ir aktoriai - Nijolė Mazūrienė, Alvira Piškinaitė, Almira Grybauskaitė, Juozas Marcinkevičius, Evaldas Mikaliūnas ir Gintautas Martinkėnas. Visi baigę konservatoriją. Su savimi vežėsi spektakliams reikalingą butaforiją ir painius elektrinius įrengimus, nekalbant apie lėles. Vokiečiams vaidino vokiečių kalba.

MAŽOSIOS LIETUVOS DELEGACIJA

lankėsi Vokietijoje birželio 6-21. Grupę sudarė: vadovas Viktoras Petraitis, kun.Kurtas Moras, metraštininkė Rūta Purvinaitė, KELEIVIO redaktorius Vytautas Gocentas bei meninė redaktorė dail.Ieva Labutytė ir kt. Aplankė Vydūno, Erdm.Simonaičio, kun.V.Gaigalaičio ir kitų žymiųjų mažlietuvių kapus, prie kiekvieno pasimeldė ir padėjo iš Lietuvos atvežtus vainikus.

Birželio 15 ir 16 delegacija svečiavosi Vasario 16 gimnazijoje. Birželio 16 Hüttenfeldo evang.bažnyčioje kunigai K.Moras, Fr.Skėrys ir M.Klumbys laikė iškilmingas pamaldas. Pamokslą pasakė kun.K.Moras. Hüttenfelde ir apylinkėse besilankančius lietuvininkus kečius dienas globojo kun.Fr.Skėrys.

SVEČIAVOSI VILNIŠKĖS "LIEPAITĖS"

Vykdamos koncertuoti į Prancūziją, 1991 birželio 18 į Vasario 16 gimnaziją užsuko Vilniaus jaunų mergaičių choras LIEPAITĖS. Popiet Romuvos pilies salėje, diriguojamos choro vedėjo Petro Vailionio, Ninos Timofejevos bei Audronės Zabkauskienės ir Henrikos Šeškuvienės, darniai padainavo keliolika Vydūno, A.Budriūno, M.K.Čiurlionio, Putino-Mykolaičio ir kitų dainų. Koncertėlį baigė Maironio Lietuva brangi. Grįždamos namo po koncertų Prancūzijoje, LIEPAITĖS vėl atsilankė Romuvoje. Š.m. birželio 25 Hüttenfeldo Šv.Jėzaus Širdies bažnytelėje giedojo lietuviškas mišias per kun.E. Putrimo laikomas pamaldas. Dirigavo Petras Vailionis, vargonavo Margarita Bereščenskaja. Solo giedojo ažuoliukų augintinis Genadijus Bergorulko. Šios mišios buvo giedamos tik antrą kartą. Jas prieš 10 metų parašė kompozitorius Feliksas Kairys, bet dėl suprantamų priežasčių turėjo laukti iki pertvarkos. Jaunučių mergaičių choras savo amžių atgyvenusią Hüttenfeldo bažnytelę (šiemet žada jos vietoje statyti naują) pavertė didinga katedra. Toks nepaprastas buvo išpūdis. Jei toks choras giedotų kiekvieną sekmadienį, neliktų nei vieno bažnyčios nelankančio lietuviio.

BAD ZWISCHENAHNO LB DOVANA LIETUVIŲ KULTŪROS INSTITUTUI

Š.m. balandį Lietuvių kultūros institutą pasiekė VLB Bad Zwischenahno apylinkės knygynėlis - per 100 knygų. Knygynėlį įsteigė ir jį pavyzdingai tvarkė ilgametis tos apylinkės pirmininkas Povilas Kazirskis. Jam mirus, knygynėlį globojo velionio įpėdinis Oswald Krause. Sumažėjus paklausai, O.Krause knygas atsiuntė Lietuvių kultūros institutui, kuris nuoširdžiai dėkoja už vertingą dovaną.

Ta proga norime priminti visiems, kad LKI priima į savo biblioteką visas lituanistines knygas, o į archyvą - LB apylinkių, kitų lietuviškų organizacijų bei pavienių asmenų bylas, susirašinėjimus, foto nuotraukas. Neišmeskime nieko: viską siųskime saugoti ir naudotis Lietuvių kultūros institutui. Tai vertinga istorinė medžiaga, kuri padės nušviesti mūsų gyvenimą Vokietijoje.

VILNIAUS UNIVERSITETO DAINŲ IR ŠOKIŲ ANSAMBLIS

po varginančios nakties kelionės AZOTO autobusu Romuvą pasiekė liepos 7 anksti rytą. Nusiplovę kelionės prakaitą, kiek pailsėję ir papusryčiavę, dar tą pačią dieną išvyko į St Leon-Rot. Koncertavo Kultūros ir sporto rūmų Harres didelėje salėje, atlikdami dviejų

dalių lietuvių liaudies dainų ir šokių programą. Dainas bei šokius palydi orkestras, naudojās 35 mūsų liaudies muzikos instrumentus, pradėdant ragais ir dudytėm, baigiant švilpynėmis bei molinukais. Po koncerto vyko pabendravimas, užsitęsęs iki vidurnakčio.

Vos spėję kiek pailsėti ir papusryčiauti, ansambličiai liepos 8 išvyko į Heidelbergą, kur buvo Heidelbergo universiteto svečiai. Buvo priimti universiteto rektoriaus, susitiko su studentais, kuriems irgi koncertavo. Popiet ansamblį pagerbė Heidelbergo miesto burmistras.

Liepos 9, dr.Schröder tarpininkavimu, ansamblis koncertavo kurortiniame Zell am Hammersbach mieste, netoli Europos sostinės Strasburgo. Iš ten išvyko į Paryžių, kur buvo pakviesti kelių Prancūzijos sostinės universitetų bei miestų ir Vendi provincijos. Gastroliuojantis ansamblis susideda iš 47 šokėjų, dainininkų ir muzikantų. Vadovas - muzikas Vidas Aleksandravičius, šokių vadovas - Henrikas Uznys, choro vadovas - Vytautas Abaris, orkestro vadovas - Kastytis Mikiška.

Vilniečių koncertus organizavo dr.Lida Herrmam iš Heidelbergo.

----- xXx -----

M I R U S I E J I

J o n a s JURKAITIS mirė 1990.VIII.7 Weinheimo/Bergstr.ligoninėje. Palaidotas Affolterbacho/Odenw. kapinėse. Buvo gimęs 1907.VII.13 Juodkrantės k. prie Rusnės. Pradžios mokslus išėjo Rusnėje. Tauragės mokyt.seminariją baigė 1929. Mokytojavo Kretingos bei Vilkaviškio apskr. ir Klaipėdos krašto pradžios mokyklose. 1939 vokiečiams užėmus Klaipėdą, pasitraukė į Lietuvą, 1941 repatrijavęs į Vokietiją, mokytojavo repatriantų pradž. mokyklose Mecklenburge. Karui baigiantis buvo paimtas į kariuomenę. Dėl to teko 10 mėnesių išbūti belaisvių stovykloje. 1946-1948 mokytojavo liet.gimnazijoje Lütbecke, o vėliau - liet.gimnazijose Neustadte/Holst., Diepholze ir Hüttenfelde. Pasitraukęs iš Vasario 16 gimnazijos, nuo 1955 iki pensijos 1971 buvo vyr.mokytojas bei mokyklos vedėjas Wahleno/Odenwald pradž.mokykloje. Kol dirbo liet.gimnazijose, dalyvavo ir Vokietijos LB veikloje.

A l f o n s a s MIŠKELEVIČIUS, VLB Mainzo apylinkės reikalų vedėjas, mirė 1990.X.31 Mainze.Palaidotas Mombacho kapinėse. Laidojimo apeigas atliko kun.Bohne. Buvo gimęs 1913.X.30. Uolus bendruomenininkas - ilgus metus tvarkė Mainzo LB apylinkės reikalus - rinko aukas, solidarumo įnašus, rašė pranešimus. Liko našlė Lieselotte.

V i k t o r a s KURGONAS, VLB Mūnsterio apylinkės narys, mirė 1990.XII.19 Altenberge. Palaidotas Lauheide's kapinėse (Abt.IX, 5 Feld,333 Grab). Laidojimo apeigas atliko tėv.dr.Konstantinas Gulbinas, dalyvaujant būreliui tautiečių bei pažįstamų. Buvo gimęs 1910.X.15 Žaslių parap. Lankė jėzuitų gimnaziją Kaune, studijavo Vytauto D. universiteto gamtos-matematikos fakultete. Vokiečių okupacijos metais buvo įsteigęs liet.bendrabutį ir gimnaziją Gardine. Į Vokietiją atvyko 1944. Po karo matematikos studijas tęsė Pabaltijo universitete Pinneberge ir vėliau Mūnsterio /Westf.un-te, bet dėl lėšų stokos nebaigė. Kai liet.vaikams būdavo sudaromos sąlygos pailsėti tėvų sažeiečių vasarvietėje Alpe se arba Anglijoje, velionis juos surinkdavo ir palydėdavo.

V i k t o r a s SUTKUS, pulk.leit., Vokietijos LB narys, mirė 1990.XII.28 Bad Kreuznache. Palaidotas 1991.I.3 Hüttenfelde, dalyvaujant apie 60 žmonių. Ryta Hüttenfeldo katal.bažnytelėje šv.mišias už velionį aukojo ir pamokslą pasakė kun.J.Dėdinas. Kapinių koplyčioje prie vainikais ir gėlėmis apdėto karsto stovėjo taut.drabužiais apsirėdę mokiniai. Kun.Dėdinas skaitė maldas. Direktorių A.Šmitas atsisveikino Vas.16 gimnazijos ir Vokietijos LB valdybos vardu. Velionio liūdi Vokietijos lietuviai ir liet.institucijos, kurias jis rėmė, ir ypač našlė Veronika.

Pulk.l.Sutkus buvo linksmas žmogus, sutapęs su visuomene. Jis - savanoris kūrėjas. Įsijungęs į kariuomenės gretas, jose pasiliko visą gyvenimą. Dirbo Lietuvos kariuomenės gener.štabe. Ir po karo Vokietijoje nenusivilkio uniformos - iki išėjimo į pensiją dirbo amerikiečių armijos daliniuose; buvo įvairių lietuvių darbo kuopų vadu, paskiausiai Schwetzingene ir Darmstade. Rūpėjo ir Lietuvių Bendruomenės reikalai: 1954/55 buvo Garbės teismo, 1956-59 - Tarybos ir tris kadencijas LB valdybos narys.

Velionis ne tik darbu, bet su žmona Veronika ir savo ištekliais paveikliai rėmė lietuvių išėivijos institucijas bei spaudą. Buvo vienas pirmųjų Lietuvių fondo narių. Stambiomis sumomis palaikė jaunimo švietimą, ypač Vas.16 gimnaziją. Kai Romuvos pilies gaisras sunaikino mokinių orkestrą, Viktoras ir Veronika Sutkai tuoju atėjo į pagalbą, paaukodami 10.000 DM muzikos instrumentams pirkti. Stambiomis sumomis rėmė ir ber-

niukų bendrabočio statybą, pilies remontą, gimnazijos išlaikymą. V. ir V. Sutkams priklauso ir Vokietijos LB valdybos padėka už jos INFORMACIJŲ biuletenio nuolatine parama. Direktorius pažadėjo, kad Vokietijos lietuviai, ypač Vas.16 gimnazija globos jo kapa. Vokiečių-lietuvių draugijos pirmininkas dr. J. Norkaitis sakė, jog atsisveikiname su garbingu Lietuvos savanoriu kūrėju. Jis gerai suprato ir lietuvių su vokiečiais bendradarbiavimo svarbą - buvo vienas Lietuvių-vokiečių draugijos steigėjų ir daug metų jos valdybos narys. Mylėdamas liet. jaunimą, velionis su žmona norėjo praleisti savo gyvenimo saulėlydį arti jo - Romuvos pilyje išsinuomojo butą, bet nebespėjo į jį persikelti. Tai nors amžiną poilsį rado jo kaimynystėje. Našlė Veroniką guodė viltimi, kad geri jos vyro darbai turės vertę ir amžinybėje. Po kun. Dėdino maldų sugiedota Viešpaties angelas. V. Sutkienė, jaunos gydytojos Balevičiūtės iš Vilniaus globojama, pakvietė visus pietų į Vasario 16 gimnazijos valgyklos salę.

I e v a BANEVIČIENĖ-Stikloriūtė, Vokietijos LB valdybos įgaliotinė prie Schleswig-Holsteino krašto vyriausybės ir ilgametė VLB Pinnebergo apylinkės pirmininkė, staigiai mirė 1991.I.1 Pinneberge. Palaidota Pinnebergo kapinėse, dalyvaujant nemažam būreliui lietuvių ir kitataučių draugų. Dalyvavo ir iš Philadelphijos (JAV) atvykęs brolis dr. Jonas Stiklorius, VLIKo narys. Laidojimo apeigas atliko vietos evang. kunigas. Pamokslą pasakė kun. Br. Kuculis. Urna palaidota vyro kape šalia motinos kapo Lúbecko kapinėse. Šermenims laidotuvių dalyviai buvo susirinkę kavinėje. Buvo gimusi 1909.IV.15 Prūsų Lietuvoje Gumbinėje. Tėvas Jokūbas Stiklorius buvo Prūsų Lietuvos veikėjas, už lietuvišką veiklą visų vokiečių valdžių persekiotas iki mirties, nors ir buvo vokiečių karininkas. Velionė Ieva buvo baigusi vokiečių mergaičių licėjų Klaipėdoje. Gerai mokėdama lietuvių, vokiečių, anglų bei prancūzų kalbas, tarnavo Lietuvos užsienio reikalų ministerijoje. Ten susipažino ir susituokė su Banevičiumi. Teko dirbti Lietuvos pasiuntinybėse. II pasaulinis karas užtiko Berlyne su sergančiu vyru, kuris netrukus po karo mirė. Pokario metais dirbo BALFe Münchene ir Hamburge. Vėliau tarnavo IRO, ilgesnį laiką DP emigracinėje stovykloje Wentorfe, kur labai daug padėjo į užjūrius išvykstantiems pabėgėliams, ypač lietuviams. 1941 pabaigoje uždarius IRO, persikėlė į Pinnebergą ir iki išėjimo į poilsį dirbo vokiečių įstaigoje Hamburge. Domėjosi menu, sportu - žaidė tenisą ir beveik iki 80 metų amžiaus kasdien plaukiojo.

V y t a u t a s BRAZAITIS (Brassat), VLB Stuttgarto apylinkės narys, mirė 1991.II.23 Stuttgarte. Palaidotas vasario 26 A-Ebingene. Laidojimo apeigas atliko St. Hedwig parapijos klebonas, dalyvaujant tėvams, kitiems giminėms ir draugams bei kaimynams. Buvo gimęs 1937.IX.10 Prienuose. Į Vokietiją su šeima atvyko 1967. Čia baigė inžinerijos mokslus, vedė ir išvyko į Australiją, bet vėl grįžo ir dirbo. Buvo operuotas - iš galvos pašalintas auglys. Po kelerių metų darbo liga atsinaujino ir baigėsi mirtimi. Liko tėvai, 3 seserys ir 2 broliai su šeimomis. Išsiskyrusi žmona su sūnumi gyvena Australijoje.

K a r l F r i e d r i c h FULST, S. J., mirė 1991.II.25 St. Blasien, sulaukęs 88 m. amžiaus. Palaidotas ten pat vasario 28. Buvo išmokęs lietuvių kalbą. Daug pasitarnavo Lietuvos švietimui ir Bažnyčiai - buvo daugelio mūsų tautiečių mokytojas 1933-44 Kauno jėzuitų gimnazijoje bei profesorius Kauno kunigų seminarijoje. Į Vokietiją sugrįžo 1944. Jis yra bendraautorius Vas.16 gimnazijos 1970 išleisto lietuviškai vokiško žodyno.

A d o m a s ILGAUDAS, VLB Hannoverio apyl. narys, mirė 1991.III.2. Palaidotas kovo 8 Hannover-Stöckeno kapinėse, dalyvaujant apie 30 asmenų. Laidojimo apeigas atliko vietos evang. kunigė. Buvo gimęs 1912.IV.30 Žutautuose, Kretingos apskr.

J u o z a s GUSTAS, VLB Schwetzingeno apyl. narys, mirė 1991.III.21 pervažiuotas traukinio. Palaidotas kovo 27 Reilingo kapinėse. Laidojimo apeigas atliko vietos katal. kunigas. Buvo gimęs Survilišky, Kėdainių apskr. Į Vokietiją atvyko 1944. Po karo tarnavo lietuviškuose Amerikiečių armijos darbo daliniuose. Vedęs vokieta, 1956 išvyko į JAV-bes, kur gyveno ir dirbo 30 metų. Tapęs pensininku, 1986 grįžo į Vokietiją. Liko našlė Anna.

A u r e l i j a Aldona Beatričė URBANIENĖ-KRIVICKAITĖ, širdies liga mirė 1991 m. bal.15. Palaidota 1991.IV.22 Hüttenfeldo kapinaitėse šalia prieš 10 mėnesių mirusio tėvo dail. Alfonso Krivicko. Šv. mišias aukojo kun. J. Dėdinas, asistuojamas kun. E. Putrimo. Per pamokslą kun. Dėdinas kėlė ir aiškino mirties akivaizdoje išskylančius klausimus. Per pamaldas čelo grojo Liudas Motekaitis, vargonais palydimas Rūtos Salge. Sugiedota Marija... Kapinių koplyčioje prie vainikuos ir gėlėse skandinčio karsto stovėjo taut. drabužiais apsirėdę Vas.16 gimnazijos mokiniai-ės. Vargonėliais grojo muz. A. Paltinas. Kun. Dėdinas lietuviškai ir vokiškai dėstė mintis apie perėjimą iš laikinio į amžiną gyvenimą ir maldėsi. Prie kapo duobės maldas kalbėjo kun. Dėdinas ir kun. Fr. Skėrys. Vasario 16 gimnazijos ir Vokietijos LB vardu atsisveikinimo žodį tarė direktorius A. Šmitas. Visi dalyviai buvo pakviesti šermeninių pietų į Vas.16 gimnazijos valgyklos salę.

20
 Buvo gimusi 1957.III.3 Schwäbisch Hall. Pradžios mokslą įgijo Hüttenfelde. Į Vas.16 gimnaziją įstojo 1967.IX.4 ir baigė 1975.V.16. Ištekėjo už buvusio klasės draugo Petro Urbano. Abu studijavo, bet vyras netrukus mirė. Medicinos studijas pradėjo Vilniuje, o jas tęsė ir baigė Heidelbergo universitete, kur ruošė doktoratą. 1990 pradėjo dirbti St.Josef Hospital Olsberge/Sauerland. Ten ir mirė.
 Liko motina Irena Krivickienė, sesuo Milda Schumacher su šeima, uošvis Linas bei Irena Urbanai Vokietijoje ir tolimesni giminės Lietuvoje. Jiems laidotuvėse atstovavo ir jų vainiką atvežė Vytauto Didž.universiteto stud.Linas Krivickas iš Kauno.

S t a s y s ŠIMKUS, VLB Darmstadto apyl.reikalų vedėjas, mirė 1991.IV.16 Lampertheime. Palaidotas balandžio 23. Laidojimo apeigas Hüttenfeldo kapinių koplytėlėje atliko kun.E.Putrimas. Prie vainikais ir gėlėmis apdėto karsto stovėjo taut.drabužiais apsirėdę mokiniai. Maldas kalbėjo kun.Putrimas ir kun.Fr.Skėrys. Direktorius A.Šmitas atsisveikino Vasario 16 gimnazijos ir Vokietijos LB valdybos vardu. Apžvelgė velionio nueitą gyvenimo kelią. Buvo gimęs 1921.XI.13 Noriškų k.,Plungės valsč. darbininkų šeimoje. Per karą lankė ekonomijos mokyklą Plungėje ir dirbo kooperatyve. 1943 vedė Stanislavą Viršilaitę. Su ja susilaukė dukters Nijolės. Bedirbantį kooperatyve 1944.VII.26 vokiečiai suėmė išvežė į Vokietiją, įvilko į kario uniformą. Užtai dvejus metus išbuvo amerikiečių nelaisvėje. Vėliau tarnavo jų darbo kuopose, daugiausia Darmstadte, kol sulaukęs 65 metų amžiaus išėjo į poilsį. Apsigyveno Hüttenfelde arti Vas.16 gimnazijos. Visą laiką labai uoliai tvarkė jos aplinką be jokio atlyginimo. Tvarkė ir VLB Darmstadto apylinkės reikalus, surinkdamas narių solidarumo įnašus, parinkdamas aukų ir pats dosniai aukodamas. Lietuviškos spaudos mėgėjas. Stambus lietuvių fondo narys. Filatelistas.
 Prieš mirtį iš Lietuvos buvo atvykusi žmona Stanislava ir keletą savičių slaugė iki kol mirtis išlaisvino iš vėžio ligos keliamų skausmų. Vokietijoje buvo vedęs antrą kartą ir susilaukęs dukters, kuri iš Kaiserslauterno su savo vyru buvo atvykusi į laidotuves. Kun.Dėdinas pabrėžė velionio pamaldumą. Kun.Fr.Skėrys atsisveikino Išeivijos liet.evangelikų Bažnyčios vardu. Pasventintas bei palaimintas karstas išvežtas į krematoriumą. Vėliau urna su velionio pelenais pasiūsta į Plungę palaidoti.
 Atsisveikinę su velioniu kapinėse, visi nuėjo į Hüttenfeldo katal.bažnytėlę. Šv.mišias aukojo kun.E.Putrimas, asistuojamas kun.J.Dėdino. Pamoksle kun.Putrimas iškėlė būdinguosius Šimkaus bruožus: linksmas šokėjas ir dainininkas, rūpinęsis ne tik savimi, bet ir kitais. Laidotuvėse dalyvavo visa gimnazija. Visi dalyviai buvo pakviesti pietų.

A r v y d a s BURŠKAITIS mirė 1991.V.11. Palaidotas gegužės 17 Wunsdorfe Luthes kapinėse. Laidojimo apeigas atliko kun.Fr.Skėrys. Buvo gimęs 1938.III.21 Skaudvilėje.1980 su šeima repatrijavo į Vokietiją. Duktė Lili yra baigusi Vasario 16 gimnaziją.

A n s a s TRAKIS mirė 1991.VI.4 slaugos namuose Ortenberge/Hess. Palaidotas birželio 7 Marköbel kapinėse Hammerbache. Laidojimo apeigas atliko kun.Fr.Skėrys su vietos kunigu. Buvo gimęs 1911.VIII.23 Klaipėdoje. 1932 baigė Klaipėdos mokyt.seminariją. Mokytojavo to krašto pradž.mokyklose. Nors buvo nacių persekiotas, 1940-45 turėjo tarnauti Wehrmachte.

----- xXx -----

V a i s t a i L i e t u v a i

VAISTAI LIETUVAI vajaus rėmėjų pavardės buvo paskelbtos INFORMACIJŲ Nr.Nr.2 ir 3-1990. Dabar skelbiame tuos rėmėjus, kurių parama mus pasiekė po 1990 gruodžio 31.

A u k o j o v a i s t ų :

Ona Bartusevičienė (Wittlich), Romualdas Bitautas (Eitensheim), R.Bitinas (Schramberg), Katrin Bronmüller (Wittlich), Peter Dargies (Sinsheim), dr.I.ir dr.D.Gottschalk (Münster), dr.Arūnas Laukaitis (Augsburg), dr.Anton Mogilev-Fischer (Köln), kun.Alfred Franzkeit (Wehrbleck), dr.Oswald Freitag (Wittlich), A.Grün (Berlin), Christine Kusic-Tschopf (Osnabrück), dr.W.Ernst-Richter (Stade), dr.Angelė Struppe (Starnberg), Akių poliklinika (Marburg).

Visų iki šiol sutelktų vaistų kaina galėtų būti per 600.000 DM.

A u k o j o p i n i g a i s :

- 750 DM - Heinriks Borg (Hamburg).
- 300 " - Hilde Hansen (Eppstein).
- 250 " - Horst Noak (Kaarst), Chr.Kusic-Tschopf (Osnabrück).
- 200 " - Lietuvių liuteronų evangelikų Bažnyčia Vokietijoje (per dr.A.König), prof.dr. Birutė Ciplijauskaitė (Madison, JAV), Christiane Dietz (Graach), Galenika dr. Hetterich GmbH (Fürth), Grössler (Dresden - rinkliavos).
- 145 " - Leipzigo lietuviai (per Labanauską).

- 100 DM - Helga Janowitz (Lorsch), Egon Mergelmeyer (Lünen - iš viso 300 DM), H.P.Lupfert (Lichtenberg), Josefa Olschwang (Bonn 2 - iš viso 150 DM), Simas Veiverys (Kaiserslautern), Heinz Wagner (Wittlich - iš viso 200 DM), Stasys Čirpus (Bocholt).
- 54 " Schillingstadto evangelikų parapija (per A.Hermaną).
- 52 " Arno Heid (Kaiserslautern).
- 50 " Adomas Midveris (Geesthacht), Mechtild Müller (Mannheim), Anicetas Bacevičius (Bocholt), Bronius Pupkys (Rhede).
- 40 " Petras Rožė (Bocholt).
- 20 " Christian Hainke (Dresden), dr.A.König (Göttingen).

V a i s t ū g a m y k l o s a u k o j o :

Athenstaedt (Bremen), Bene (München), Biotest (Dreieich), Byk-Gulden (Singen), Ciba-Geigy (Wehr), Engelhard (Frankfurt), Glaxo (Hamburg), Ggdecke (Freiburg), Heumann (Nürnberg), Klinge (München), Krewel-Werke (Eitorf), Lohmann (Neuwied), Luitpold-Werke (München), Promonta (Hamburg), Rathiofarm (Ulm), Rentschler (Laupheim), Rhewe (Rheda), Ritsert (Eberbach), Thomae (Biberach), Upjohn (Heppenheim), Winthrop (Norderstaedt).
 Iki šiol gamyklų aukotų vaistų vertė siekia 900.000 DM.

N a u j ū d r a b u ž i ū a u k o j o :

Gamykla Tiffanys (Engen: pirkimo kaina 15.000 DM) ir parduotuvė Josef Leber (Frankenberg - 17.000 DM vertės).

Ketvirtasis transportas su LKI surinktais vaistais, slaugymo priemonėmis ir naujais drabužiais (arti 30 m³) Lietuvą pasiekė 1991 kovo 24. Iš Vasario 16 gimnazijos kartu buvo nuvežta ir 5 m³ religinio turinio brošiūrų, skirtų Kauno kunigų seminarijai bei 3 m³ E.Lucienės sutelktų vartotų drabužių, skirtų Kauno Caritui. Vaistus veltui vežė Federalinė techninės pagalbos organizacija Technisches Hilfswerk. Transportą lydėjo Vincas ir Ona Bartusevičiai bei Mečys Kiužauskas. Vaistai buvo perduoti Lietuvos sveikatos apsaugos ministerijai ir, sudariusi ad hoc komisiją, tuoj pat paskirstyti į atskiras ligonines. Drabužiai buvo išdalyti Čiurlionio vėdininės meno mokyklos bendrabučio auklėtiniam, Vilniaus Carito skyriui (N.Sadūnaitei ir J.Bieliauskienei), šeimų, turinčių psichiškai nesveikų vaikų draugijai VILTIS, sausio 13-tos aukų šeimų nariams bei kitiems paramos reikalingiems pavieniams asmenims. Drabužius skirstė šio transporto organizatorė Ona Bartusevičienė, talkinama Raudonojo Kryžiaus ligoninės vaistinės darbuotojų Z.M. Grigaitienės, E.Rimšienės ir G.Paukštienės.

Metų sąvartoje Tarptautinės draugijos žmogaus teisėms ginti Wittlichio skyriaus sutelktus drabužius Ona Bartusevičienė sudėjo į 60 paketų ir per Bremeną pasiuntė Klaipėdos krašto lietuviams.

Penktasis LKI transportas, susidedas iš keturių sunkvežimių su trimis priekabomis, Lietuvą pasiekė gegužės 11. Buvo nuvežta: LKI sutelkti vaistai, Tarptautinės draugijos žmogaus teisėms ginti Wittlichio skyriaus, kuriam vadovauja Katrin Bornmüller, surinkti drabužiai, avalynė, lovų skalbiniai, vaikams kėdutės ir kt. bei krautuvinėnko Josef Leber iš Frankenbergo sutelkti nauji drabužiai, dantų pasta bei šepetukai, saldainiai prieš kosulį. Siunčiamus daiktus padėti išdalyti išvažiavo LKI atstovai Ona Bartusevičienė ir Mečislovas Kiužauskas, pats Josef Leber ir TDŽTG Wittlichio skyriaus atstovai keturi studentai - Christoph Aschenfeld, Philipp Busch, Volker Gross ir Dietrich von Maltzahn.

Lietuvos ūkinė būklė nuolat blogėja. Parduotuvės tuščios. Labai reikalingi drabužiai, avalynė ir ypač vaistai. Todėl VAISTAI LIETUVAI vąjus dar nesibaigia. Sekantis LKI vaistų ir drabužių transportas numatomas vėlyvą vasarą ar rudenį.

Kas dar gali, prašomas paremti vąjų vaistais ar pinigais. Aukas prašome siųsti Lietuvių kultūros instituto sąskaiton Nr.8.0107.06 Volksbank Kreis Bergstrasse, 6840 Lampertheim BLZ 509 914 00, pažymint "Vaistai Lietuvai".

Visiems ligšioliniams rėmėjams nuoširdžiai dėkojame. Perduodame ir Lietuvos žmonių bei Sveikatos apsaugos ministro dr.Juozo Oleko padėką.

Vincas Bartusevičius, LKI vedėjas

1991 gegužės 15

P a g a l b a L i e t u v a i

INFORMACIJŲ Nr.Nr.2 ir 3-1990 paskelbėme asmenis, jautriai atsiliepusius į Vokietijos LB valdybos kvietimą paremti į laisvą žengiančią Lietuvą. Vėliau gautos šios aukos:

- 4.670 DM - dr.Thomas Veigel iš Freudenstadto/Schwarzwald.
- 1.000 " - dr.Vl.Raišys iš Ottweillerio, Deutsche Aerospace iš Müncheno ir Zigmus Vencius iš Heidesheimo.
- 1.267 " - Hamburgo studentai per Henriksborg.

- 500 DM - VLB Lebenstedto (Salzgitter 1) apylinkė per Horstą Kremsier'ių ir Werner Schalk iš Dortmundo.
- 300,36 DM - Klasse 9 KAG Taunusstein i.A. Sonja Mayer.
- 300 DM - Paulius Lokys iš Darmstadt, Sabine Hausdörfer iš Ahnatal b.Kassel ir dr. Jonas Norkaitis iš Stuttgarto.
- 250 " - VLB Memmingeno apylinkė.
- 200 " - Richard von Buchler iš Hameln 1, E.Rett-ich iš Kasselio, Gisela Knoll iš Trebelio ir Erwin R.Bongard iš Ludwigshafeno.
- 150 " - Rasma Willamowski iš Ludwigshafeno.
- 100 " - Z.Skubekas iš Wetter/Ruhro, E.Weaver iš Kasselio, Mannheimo Caritas darbuotojai per T.Sartorių, Helmut Klücke iš Kasselio, H.Giegel iš Moers 1, H.Bevjer iš Essen, Helga Janowitz iš Lorsch, dr.H.Schaper iš Bochumo, R.Saelzle, Neise iš Kasselio, Karl Röttger iš Kaufungeno, Luise Stančikas iš Hamburgo, dr.Saulius Girnius iš Mūncheno ir Obsieger iš Bonnos.
- 50 " - Nikolajew iš Reutlingeno, A.Reckemeyer iš Recklinghauseno, B.Christophe iš Göttingeno ir Ronaldas Tesnau iš Hüttenfeldo.

Aukos nurašomos nuo mokesčių. 1991 kovo mėn. Romuvoje pradėjo veikti Lietuvių informacijos biuras. Jis finansuojamas iš PAGALBA LIETUVAI vajeaus sutelktų lėšų.

Aukas ir toliau prašome siųsti į Konto-Nr.8.9516.08 Volksbank Kreis Bergstrasse BLZ 509 914 00, 6840 Lampertheim - "Hilfe für Litauen". Ačiū.

I N F O R M A C I J O M S l e i s t i a u k o j o DM

Dr.Saulius Girnius ir dr.Laurent.Stripinytė iš Mūncheno, Kazys Bendoraitis iš Schwetzingeno ir Zigmąs Vencius iš Heidesheimo po	-----	100,--
Dipl.inž.Stasys Kungys iš Kalifornijos, JAV	----- 30,--US \$	52,95
H.ir K.Motgabiai iš Hüttenfeldo, Simas Veiverys iš Kaiserslauterno, XY iš Bonnos, Aldona Craig-Svilaitė iš Toronto (Kanada), Povilas Bajoriūnas iš Heidesheimo ir dr.Antanas Stepanas iš Australijos po	-----	50,--
Povilas Baužys iš Horbo/Schwarzwald	-----	40,--
Albertas Lipšys iš Mainzo	-----	38,--
Vytas Deveikis iš Heidesheimo ir Adolfas Pračkys iš Weideno po	-----	30,--
P.Baltrukonis iš Miesau-Bruchmühlbacho, Antanas Kairys iš Zeilitzheimo, Tad Sartorius iš Mannheimo, Martin Müller iš Backnango, dr.Andreas König iš Göttingeno ir Motiejus Tumaitis iš Mainzo po	-----	20,--
Dr.Vyt.Gruzdys iš Euclido, JAV 10,--US \$	-----	9,88

Nuoširdžiai dėkojame.

VOKIETIJOS LIETUVIŲ JAUNIMAS ŠAUKIASI PARAMOS

Didžiai Gerbiamos Tautietės,
Gerbiami Tautiečiai!

VII-sis Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas įvyks nuo 1991 gruodžio 18 iki 1992 sausio 8 Pietų Amerikoje (Argentinoje, Urugvajuje ir Brazilijoje). Atstovauti jame Vokietijos lietuvių jaunimui VLJsajungos suvažiavime išrinkti šie asmenys:

1. Dalytė Baliulytė, 21 m. studentė, Vokietijos LJS valdybos vicepirmininkė
2. Vilija Bijūnaitė, 19 m. abiturientė, Vokietijos LJS narė, skautė, ateitininkė
3. Rita Bartusevičiūtė, 19 m. abiturientė, Vokietijos LJS narė, skautė
4. Tomas Bartusevičius, 24 m. studentas, Vokietijos LJS pirmininkas ir atstovas V bei VI Pasaulio liet.jaunimo kongresuose
5. Tanja Griunvaldaitė, 20 m. studentė, Vokietijos LJS valdybos sekretorė
6. Alan Gromašauskas, 22 m. studentas, Vokietijos LJS valdybos spaudos atstovas, skautas, ateitininkas
7. Klaus Žulys, 22 m. studentas, Vokietijos LJS narys, atstovas VI Pasaulio LJ kongrese

Kelionė į Pietų Ameriką ir pragyvenimas tenai vienam atstovui kainuos per 3.500 DM, neskaitant smulkių asmeninių išlaidų. Mums tai yra nepakeliamos išlaidos, juo labiau, kad ten vykstame ne pasižiūrėti gražios Pietų Amerikos gamtos, o dalyvauti paskaitose, diskusijose, veiklos planų svarstybose ir pan. Šiame kongrese pirmą kartą dalyvaus ir jaunimo atstovai iš Lietuvos.

Mes kreipiamės, prašydami aukomis paremti mūsų kelionę ir tuomi užtikrinti Vokietijos lietuvių jaunimo atstovavimą šiame didingame viso pasaulio lietuvių jaunimo sąskrydy.

A u k a s p r a š o m e s i ū s t i : VII. WELTKONGRESS DER LITAUISCHEN JUGEND.

Konto-Nr.8.9257.12 Volksbank Kreis Bergstrasse, 6840 Lampertheim. BLZ 509 914 00
 Aukos gali būti nurašomos nuo pajamų mokesčių.
 Už paramą nuoširdžiai dėkojame. Vokietijos LJS valdybos ir PLJK Vokietijos atstovų
 vardu Tomas Bartusevičius, VLJS pirmininkas

R E N G I N I A I

XXXVIII EUROPOS LIETUVIŠKŲJŲ STUDIJŲ SAVAITĖ

1991 liepos 28 - rugpjūčio 4 Vokietijoje, Vasario 16 gimnazijoje, 6840 Lampertheim 4 -
 Hüttenfeld

P r o g r a m a

Liepos 28
sekmadienį	20.00 val.	Susipažinimo vakaras
Liepos 29
pirmadienį	9.30 "	Studijų savaitės atidarymas. Dr. Kęstutis Girnius
	10.00 "	Dipl. bibliot. Artūras HERMANAS - Rytprūsiečiai Lietuvoje
1945-1948
	20.00 "	Lietuvos ministras pirmininkas Gediminas VAGNORIUS -
Dabartinė Lietuvos padėtis
Liepos 30
antradienį	10.00 "	Prof.dr. Paulius RABIKAUSKAS, Š.J. - Iš Lietuvos jėzuitų
istorijos
	20.00 "	Lietuvių kultūros instituto vedėjas Vincas BARTUSEVIČIUS, M.A.
- Vokietijos politika Lietuvos atžvilgiu
Liepos 31
trečiadienį	10.00 "	Sąjūdžio seimo tarybos pirmininkas, istorikas Juozas TUMELIS
- Lietuvos kultūros istorija
	popiet	Ekskursijos į Heidelbergą ir Reiną į Mainą
	20.00 "	Lietuvos užsienio reikalų ministro pirmasis pavaduotojas Vol-
demaras KATKUS - Baltijos Sąjunga kaip nepriklausomybės ir
saugumo garantas
Rugpjūčio 1
ketvirtadienį	10.00 "	Dr. Jonas NORKAITIS - Keletas Lietuvos problemų, žvelgiant iš
užsienio perspektyvos
	20.00 "	LAT deputatas, prof. Kęstutis GLAVECKAS - Lietuvos kelias į
laisvą rinką
Rugpjūčio 2
penktadienį	9.30 "	a) Vasario 16 gimnazijos direktorius Andrius ŠMITAS -
Išsivijęs lietuvių jaunimo problemos
		b) Lietuvos švietimo ir kultūros ministras Darius KUOLYS -
Švietimas Lietuvoje ir užsieny
	20.00 "	TÉVYNĖS VALANDĖLĖ: PLB valdybos pirmininkas prof. V.J. BIE-
LIAUSKAS, Klaipėdos muzikinis ansamblis ŽVELSA ir kt.
Rugpjūčio 3
šeštadienį	9.00 "	Šv. mišios, aukojamos vysk. Antano L. DEKSNIO
	10.00 "	Inž. Pilypas NARUTIS, 1941 sukilimo dalyvis - Sukilimas be
šūvio
	20.00 "	K o n c e r t a s : mezzosopranas Violeta HERMANAITĖ-SARRACH,
Münchenas, ir tenoras Gintaras VYŠNIAUSKAS, Vilnius
Rugpjūčio 4
sekmadienį	9.00 "	Pamaldos
	10.00 "	Studijų savaitės uždarymas

Rytis kun. prof. Jonas JŪRAITIS atnašaus šv. mišias. Popietėm galės vykti organizacijų
 posėdžiai, Lietuvos dailės parodos lankymas.

XXXVIII Europos lietuviškųjų studijų savaitės m o d e r a t o r i a i - dr. Kęstutis
 GIRNIUS, Gebelestr. 13, 8000 München 80, tel. 089-981331, ir dr. Kęstutis IVINSKIS,
 Claudiusstr. 16, 7000 Stuttgart 1.

K a p e l i o n a s - kun. prof. dr. Jonas JŪRAITIS.

O r g a n i z a c i n ė k o m i s i j a : Alina GRINIENĖ, Diamantstr. 7, 8000 München 50,
 tel. 089-1504471, dipl. inž. Richardas HERMANAS ir Aida IVINSKIENĖ.

Dar g a l i m a u ž s i r e g i s t r u o t i pas A. Grinienę, įmokant reg. mokesčius
 100 DM (jaunimui 50 DM) į Studijų savaitės sąskaitą: Litauische Studienwoche
 Volksbank Kreis Bergstrasse, Konto-Nr. 8.9340.02, BLZ 509 914 00. 6840 Lampertheim

P r a g y v e n i m a s (maistas ir nakvynė) dieną kainuos 60 DM, jaunimui 40 DM.

Į Studijų savaitę vykstantiems t r a u k i n i u važiuoti į Weinheim/Bergstr. (10 km iki
 Hüttenfeldo), iš kur nuo stoties vaikščioja autobusai Wormso link. Arba važiuoti į Hep-
 penheim (5 km iki Hüttenfeldo), bet iš čia reikės važiuoti taxi; arba skambinti į Vasa-
 rio 16 gimnaziją tel. 06256-322 ir 213, prašant parvežti.

A t s k r i d u s i e m s į Frankfurtą, taip pat reikia važiuoti traukiniu į Weinheimą
 arba Hепенheimą. Iš M a n n h e i m'o reikia važiuoti tramvajum OEG į Viernheimą ir

persėsti į autobusą Wormso kryptimi, arba taxi (8 km).
Atvykusiems liepos 28, vakarienė 19 val. Prieš tai bus galimybė išklaudyti šv.mišias.

LIETUVIŲ-VOKIEČIŲ KULTŪRINIS SAVAITGALIS ANNABERGE

Lietuvių literatūros būrelis, "Anikė iš Taravos" draugija ir Vokietijos LB 1991 spalio 4-6 ruošia Annaberge suvažiavimą vokiečių kalba apie lietuvių-vokiečių santykius istorijoje ir kultūroje. Lietuviai nori priminti vokiečiams ilgalaikę kaimynystę, kuri praturtino abi tautas.

P r o g r a m a

- Spalio 4 20.00 val. - Atidarymas ir pokalbiai
- penktadienį 20.30 " - Prof.dr.D.WILLOWEIT, Würzburg - Medininkų vyskupija ir gamtos garbinimo religija prūsų-lietuvių pasieny
- Spalio 5 10.00 " - Prof.dr.A.KELLETAT, Breese - Prūsijos lietuvių poetas Kristijonas Donelaitis
- šeštadienį 16.00 " - Dr.V.BAGDONAVIČIUS, Vilnius - Kultūrinė Vydūno veikla vokiečių ir lietuvių santykių kontekste
- 17.30 " - Prof.G.BLAŽIENĖ, Vilnius - Kaip lietuviai vaizduojami vokiečių literatūroje
- 20.30 " - Ingridos ir Regimanto ŽITKAUSKŲ, Haltern/Vilnius, koncertas - Lietuviškos dainos
- Spalio 6 10.00 " - Dr.H.STOSSUN, Ratzeburg - Lietuvos vokiečių istorija
- sekmadienį 11.30 " - A.HERMANN, Bammental - Rytprusių vokiečių bėgimas nuo bado į Lietuvą 1945-1948
- 12.30 " - Suvažiavimo uždarymas

Registruotis iki rugsėjo 21 pas Arthur Hermann, C.M.v.Weber-Str.14, 6919 Bammental
Tel. 06223/40594. Nakvynė ir maistas - 100 DM; moksleiviams ir bedarbiams - 50 DM.

--- oOo ---

1991 spalio 18-22 Lietuvių kultūros instituto suvažiavimas Romuvoje, Hüttenf.
" lapkričio 22-24 Vokietijos LB darbuotojų suvažiavimas Romuvoje, Hüttenfelde
1992 vasario 15 Centrinis Vasario 16 minėjimas Hüttenfeldo Bürgerhaus'e

KVIETIMAS VASAROTI KURŠIŲ NERINGOJE (UŽMARY)

Lietuvių kelionių biuras BARTA AG ir vokiečių BERNSTEIN REISEN organizuoja keliones į Kuršių Neringą. Skrendama lėktuvu iš Hannoverio į Vilnių, gal ir į Kaliningradą. Iš Vilniaus vėl lėktuvu arba autobusu į Palangą, o iš ten - į apsistojimo vietą. Keliauninkai bus apgyvendinami SANTAUTOJ Juodkrantėje arba RŪTOJ Nidoje pagal norą. Kambariai vienos arba dviejų lovų su balkonu, vonia ir WC. Pilnas aprūpinimas maistu. 8 dienų kelionė su išlaikymu kainuoja 1.450,--DM. Vienos lovos kambario priedas 50,--DM per dieną, vizos mokestis 50,--DM. Vienos savaitės prailginimas 650,--DM. Iš apsistojimo vietų už nedidelį priedą ruošiamos iškylos į Kuršių Neringą, Klaipėdą bei Palangą, laivu į Kuršių mares su pikniku gamtoje, kelionės samdyta mašina į apylinkes, pvz. Kaliningradą ar kitas vietas. Galima išsinuomoti dviračius. Kelionės vyksta 4 kartus per mėnesį: išskrendama šeštadienį 14.00 val. į Vilnių. Skridimas trunka apie 90 minučių. Smulkesnes informacijas teikia Jonas VALIŪNAS, Linckstr.4, 6830 Schwetzingen. Tel.06202-22824.

JIEŠKOMOS a.a. JANUŠAUSKAITĖS GIMINĖS

Ona J a n u š a u s k a i t ė , gim.1918 gruodžio 9 Plasapnykuose, Lietuvoje, paskutiniu laiku gyv. 7000 Stuttgart 30, Teutoburger Str.1 (anksčiau gyveno Kaiserslauterne), mirė 1990 rugpjūčio 3.
Teismo paskirtas jos palikimo globėjas (Nachlasspfleger) notaras Wolfgang Schön (Marienstr.5, 7000 Stuttgart 1, telef.0711/2262032) jieško Janušauskaitės giminių ar kitų asmenų, kurie turėtų teisių į jos palikimą.
Velionė buvo netekėjusi.

--- oOo ---

Vasario 16 gimnazijos vasaros atostogos prasidėjo liepos 6.
N a u j i m o k s l o m e t a i prasidės rugsėjo 2. Mokiniai suvažiuoja rugsėjo 1.

=====
Litauische Volksgemeinschaft, D-6840 Lampertheim 4. Tel.06256-322 u.213
Bankverbindung: Deutsche Bank Weinheim, Konto-Nr.5817978 BLZ 670 700 10. Fax 1641